

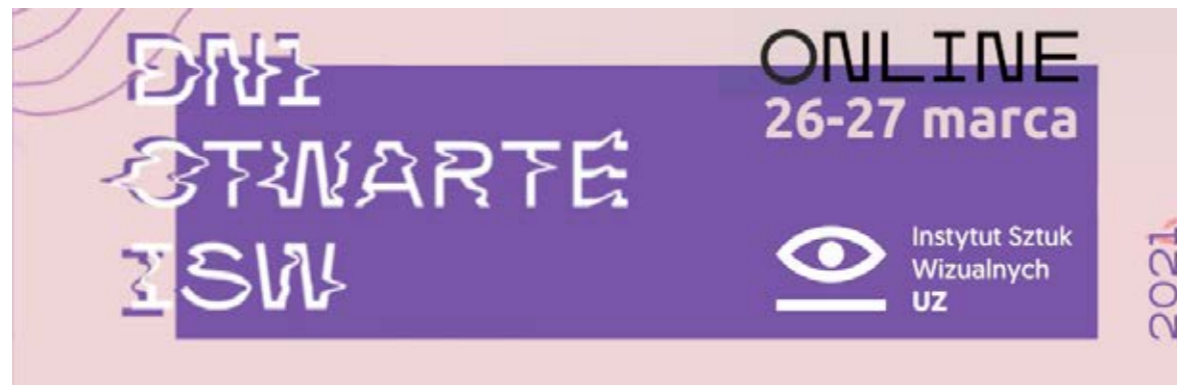
MIESIĘCZNIK SPOŁECZNOŚCI AKADEMICKIEJ

Uniwersytet
Zielonogórski

Marzec 2021
ISSN 1644-2867
Nr 3 (278)

WEŹ KIERUNEK NA UZ

NOWA
KAMPANIA
PROMOCYJNA
UNIwersytetu
ZIELONOGÓRSKIEGO

W numerze:

KATARZYNA KOWCZ / Z obrad Senatu	4	Wydział Ekonomii i Zarządzania	42
KATARZYNA KOWCZ / Zarządzenia JM Rektora	6	Wydział Humanistyczny	43
NOWI PROFESOROWIE		Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki	45
Prof. dr hab. Miłosz Czuba	8	Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii	46
Prof. dr hab. inż. Ryszard Rybski	9	Wydział Nauk Biologicznych	47
Prof. dr hab. Marian Giertych	10	EWA POPIŁKA / Nowości Wydawnicze	48
Prof. R. Będziński nagrodzony przez Ministra	12		
DARIUSZ DOLAŃSKI / O jakości kształcenia. Koncepcja kształcenia	13		
Lubuski Wawrzyn Literacki 2020	14		
BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA			
EWA ADASZYŃSKA / Dane badawcze	18		
Nauka w Polsce – PAP / Przylatują bociany. Tradycyjnie wiosennego pojawu bocianów oczekiwano 19 marca	21		
<i>Penitencjarnie Koło Naukowe PRISON</i> z dr hab. Barbarą Toroń-Fórmanek, prof. UZ i dr Moniką Kaczmarczyk – opiekunkami naukowymi Studenckiego Koła Prison – rozmawia KATARZYNA DOSZCZAK	24		
MAŁGORZATA RATAJCZAK-GULBA / Weź kierunek na UZ!	28		
WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE			
Wydział Artystyczny	30		
Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska	41		

REDAKTOR NACZELNA
Ewa Sapeńko

UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

WSPÓŁPRACA
REDAKCJA

Paweł Andrzejewski, Anetta Barska, Tomasz Belica, Marek Dankowski, Michał Doligalski, Katarzyna Doszczak, Renata Grochowalska, Katarzyna Kowcz, Iga Kruk, Pola Kuleczka, Paulina Komorowska-Birger, Małgorzata Kozłowska, Katarzyna Kwiecień-Długosz, Marek Lemański, Joanna Markiewicz-Stanny, Magdalena Steciąg, Joachim Syga, Janina Wallis

PROJEKT GRAFICZNY
Lucyna Andrzejewska

ŁAMANIE KOMPUTEROWE
Lucyna Andrzejewska

WYDANIE INTERNETOWE
<http://www.uz.zgora.pl/miesiecznikUZ.html>
opr. Krzysztof Jarosiński

ZDJĘCIA
Kazimierz Adamczewski

Wyrażone opinie są osobistymi przekonaniami autorów i nie zawsze są zgodne ze stanowiskiem kolegium, zespołu redakcyjnego i kierownictwa uczelni. Zachęcamy do wypowiedzi polemicznych. Redakcja zastrzega sobie prawo nadawania tekstom własnych tytułów, ich skracania i adiustacji; materiałów nie zamówionych nie zwracamy. Za zamieszczone informacje odpowiedzialność ponoszą ich autorzy.

Z OBRAD SENATU

Senat Uniwersytetu Zielonogórskiego na posiedzeniu w dniu 24 lutego 2021 r. podjął następujące uchwały:

_Nr 126 w sprawie powołania komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli.

_Nr 127 w sprawie powołania przewodniczącego Rady Uczelni Uniwersytetu Zielonogórskiego.

_Nr 128 w sprawie zmiany składu Rady Uczelni Uniwersytetu Zielonogórskiego.

_Nr 129 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów pierwszego stopnia „inżynieria środowiska” (profil ogólnoakademicki).

_Nr 130 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów pierwszego stopnia *literatura popularna* i kreacje światów gier (profil ogólnoakademicki).

_Nr 131 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów drugiego stopnia *dziennikarstwo i komunikacja społeczna* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 132 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów drugiego stopnia *filologia polska* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 133 w sprawie zmian w programie studiów podyplomowych na kierunku *Ilustracja i komiks z elementami Concept Art*.

_Nr 134 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów pierwszego stopnia *architektura wnętrz* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 135 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów pierwszego stopnia *grafika* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 136 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów pierwszego stopnia *sztuki wizualne* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 137 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów drugiego stopnia *sztuki wizualne* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 138 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów drugiego stopnia *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 139 w sprawie zmian w programie studiów na kierunku studiów pierwszego stopnia *jazz i muzyka estradowa* (profil ogólnoakademicki).

_Nr 140 w sprawie zmiany Uchwały w sprawie określenia jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za prowadzenie kształcenia na studiach wyższych, studiach

podyplomowych i kursach kształcących w Uniwersytecie Zielonogórskim.

_Nr 141 w sprawie przyjęcia zasad rekrutacji do Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych w roku akademickim 2021/2022.

_Nr 142 w sprawie przyjęcia programu kształcenia Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych i Społecznych.

_Nr 143 w sprawie przyjęcia zasad rekrutacji do Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Technicznych w roku akademickim 2021/2022.

_Nr 144 w sprawie przyjęcia programu kształcenia Szkoły Doktorskiej Nauk Ścisłych i Technicznych.

_Nr 145 w sprawie zmiany struktury organizacyjnej Instytutu Automatyki, Elektroniki i Elektrotechniki.

_Nr 146 w sprawie nadania stopnia doktora mgr Monice Kaczmarczyk w dziedzinie nauk społecznych.

_Nr 147 w sprawie wyróżnienia rozprawy doktorskiej mgr Moniki Kaczmarczyk.

_Nr 148 w sprawie nadania stopnia doktora mgr. Markowi Sznajderowi w dziedzinie nauk humanistycznych.

_Nr 149 w sprawie wyróżnienia rozprawy doktorskiej mgr. Marka Sznajdera.

_Nr 150 w sprawie nadania stopnia doktora mgr. inż. Grzegorzowi Rutkowskiemu w dziedzinie nauk inżynierjno-technicznych.

_Nr 151 w sprawie zmiany recenzenta w przewodzie doktorskim mgr. Macieja Szczecińskiego.

_Nr 152 w sprawie powołania recenzentów w przewodzie doktorskim mgr. Mariusza Sudzika.

_Nr 153 w sprawie powołania promotora w przewodzie doktorskim mgr. Mariusza Sudzika.

_Nr 154 w sprawie zmiany składu komisji doktorskiej w przewodzie doktorskim mgr Astiny Koch.

_Nr 155 w sprawie umorzenia przewodu doktorskiego mgr. Tymoteusza Ławeckiego.

Katrzyna Kowcz
Biuro Organizacyjne

ZARZĄDZENIA JM REKTORA

JM Rektor wydał następujące zarządzenia:

_Nr 20 z dnia 2 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 81 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 21 października 2019 roku w sprawie powołania Rady Dyscypliny Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki;

_Nr 21 z dnia 3 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 98 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. w sprawie powołania Zespołu Ekspertów w Instytucie Nauk o Zarządzaniu i Jakości;

_Nr 22 z dnia 5 lutego 2021 r. w sprawie powołania Uczelnianego Zespołu ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia;

_Nr 23 z dnia 8 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 177 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Nauki Medyczne na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.;

_Nr 24 z dnia 8 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 178 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Nauki o Zdrowiu na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.;

_Nr 28 z dnia 9 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 158 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Automatyka, Elektronika i Elektrotechnika na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.;

_Nr 29 z dnia 10 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 75 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 15 października 2019 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Informatyka Techniczna i Telekomunikacja;

_Nr 30 z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie uchalenia zarządzenia nr 11 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu zbywania nieruchomości stanowiących własność Uniwersytetu Zielonogórskiego;

_Nr 32 z dnia 16 lutego 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 165 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 1 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Dyscypliny Matematyka na okres od 1 października 2020 r. do 30 września 2024 r.;

_Nr 33 z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia standardu sprzętowego i cenowego aparatów telefonicznych GSM nabywanych dla Uniwersytetu Zielonogórskiego;

_Nr 34 z dnia 18 lutego 2021 r. zmieniające Zarządzenie nr 51 Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego z dnia 12 marca 2020 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu wynagrodzenia w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Katarzyna Kowcz
Biuro Organizacyjne

NOWI PROFESOROWIE

PROF. DR HAB. MIŁOSZ CZUBA

11 lutego 2021r. Prezydent Rzeczypospolitej, Andrzej Duda, nadał dr. hab. **Miłoszowi Czubi** tytuł profesora nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Pan Profesor pracuje w Katedrze Fizjologii Stosowanej i Klinicznej Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Prof. Miłosz Czuba ukończył Akademię Wychowania Fizycznego w Katowicach, na której uzyskał stopień doktora oraz habilitację w zakresie nauk o kulturze fizycznej. Jego główne zainteresowania naukowe dotyczą przede wszystkim wpływu hipoksji na możliwości wysiłkowe człowieka, diagnostyki stanu wytrenowania sportowców, a także wspomagania możliwości wysiłkowych człowieka. Kierował i realizował granty ministerialne oraz granty NCN. Jest autorem kilkudziesięciu publikacji naukowych o zasięgu międzynarodowym.

W latach 2006-2017 zatrudniony był w Zakładzie Teorii Sportu przy Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerze-

go Kukuczki w Katowicach. W tym czasie pełnił funkcję kierownika Zakładu Teorii Sportu, Pracowni Badań Czynnościowych Człowieka, a także Pracowni Hipoksji. W roku 2017 objął stanowisko kierownika Zakładu Kinezylogii przy Instytucie Sportu - Państwowym Instytucie Badawczym w Warszawie. W roku 2018 został zatrudniony w Katedrze Fizjologii Stosowanej i Klinicznej Collegium Medicum Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Przez wiele lat współpracował z Polskim Związkiem Biathlonu, Polskim Związkiem Narciarskim, a także z dużą grupą sportowców na różnym poziomie zaawansowania w zakresie kontroli i wspomagania procesu treningowego.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE PROF. M. CZUBY

PROF. DR HAB. INŻ. RYSZARD RYBSKI

Miło nam poinformować, że postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzeja Dudy, z dnia 11 lutego 2021 r., dr hab. inż. **Ryszard Rybski**, prof. UZ otrzymał tytuł profesora nauk inżynieryjno-technicznych.

Prof. R. Rybski jest dyrektorem Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki.

Ryszard Rybski urodził się w 1952 r. w Przemkowie (woj. dolnośląskie). W 1969 r. ukończył Liceum Ogólnokształcące w Szprotawie i w tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Elektrycznym Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Zielonej Górze. W 1973 r. ukończył czteroletnie studia inżynierskie i rozpoczął pracę na swoim macierzystym Wydziale, w Zakładzie Metrologii i Elektrotechniki, z czasem przekształconym w Instytut Automatyki i Metrologii, obecnie - Instytut Metrologii, Elektroniki i Informatyki, z którym zawodowo związany jest do dzisiaj. W roku 1979 ukończył uzupełniające studia magisterskie. W roku 1989 uzyskał stopień doktora nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika, nadany przez Radę Naukową Instytutu Metrologii Elektrycznej Politechniki Wrocławskiej, na podstawie rozprawy przygotowanej pod opieką naukową prof. Ryszarda Gotszalka. W roku 2008 otrzymał stopień doktora habilitowanego nauk technicznych w dyscyplinie elektrotechnika, nadany przez Radę Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji Uniwersytetu Zielonogórskiego (obecnie Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki), na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Komparacja impedancji w układach z cyfrowymi źródłami napięć sinusoidalnych*.

Przedmiotem badań prowadzonych przez prof. R. Rybskiego są zagadnienia związane z metodami i układami pomiarowymi stosowanymi w dokładnych pomiarach wielkości elektrycznych, w tym zwłaszcza w pomiarach impedancji. Badania koncentrują się na metodach i układach przeznaczonych do odtwarzania i pomiaru stosunku dwu napięć przemiennych, w tym - z zastosowaniem metod i algorytmów cyfrowego przetwarzania sygnałów. Obejmują również problematykę konstrukcji przetworników, przyrządów i systemów pomiarowych przeznaczonych do pomiaru wielkości elektrycznych i nieelektrycznych. Wymienionego obszaru badawczego dotyczy większość ze 110 opublikowanych prac naukowych, których jest autorem i współautorem oraz 3 patenty.

W prowadzonych przez prof. R. Rybskiego badaniach istotny był ich praktyczny wymiar. Miało to swoje odzwierciedlenie w udziale w ponad 40 projektach badawczych, realizowanych w ramach programów rządowych, grantów Komitetu Badań Naukowych, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zlecanych przez firmy i instytucje oraz w ramach współpracy z partnerami zagranicznymi. Wieloma z projektów kierował, wyniki wielu z nich zakończyły się wdrożeniem. Swoje doświadczenia badawcze miał również okazję uzupełniać wiedzą praktyczną, m.in. projektując aparaturę pomiarową we współpracy z Ośrodkiem Badaw-

czo-Rozwojowy Metrologii Elektrycznej METROL w Zielonej Górze, z którym związany był w latach 1993-2008. W ostatnim okresie swoją działalność badawczą prowadzi głównie w ramach międzynarodowych projektów badawczych. Kierował zespołem badawczym Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki, który uczestniczył w dwóch międzynarodowych projektach współfinansowanych przez EURAMET i Unię Europejską w ramach programów ramowych Unii Europejskiej (7 Program Ramowy i Horyzont 2020): „Automated impedance metrology extending the quantum toolbox for electricity”, (2013-2016, European Metrology Research Programme - EMRP) i „A versatile electrical impedance calibration laboratory based on digital impedance bridges”, (2018-2021, European Metrology Programme for Innovation

and Research - EMPIR). Projekty były realizowane przez konsorcja utworzone przez narodowe instytuty metrologiczne z kilkunastu krajów europejskich. Aktualnie kieruje interdyscyplinarnym zespołem badawczym Uniwersytetu Zielonogórskiego, który wspólnie z instytutem badawczym IHP GmbH - Innovations for High Performance Microelectronics /Leibniz-Institut für innovative MikroelektronikIHP Frankfurt (Oder) realizuje projekt badawczy (2019 - 2022) „SmartRiver: Intelligentes Odergebiet / SmartRiver: Intelligentne Nadodrze” finansowany ze środków UE w ramach Programu Współpracy INTERREG V A BB-PL 2014 - 2020. Prof. R. Rybski swoje międzynarodowe doświadczenia badawcze miał również okazję zdobywać podczas kilkumiesięcznych staży, które odbył w Technische Universität Ilmenau (stypendium DAAD) oraz w Physikalisch Technische Bundesanstalt Braunschweig (Niemcy).

Prof. R. Rybski jest promotorem w trzech przewodach doktorskich. Jeden z nich został zakończony obroną pracą doktorską, obrona prac w dwóch pozostałych przewodach jest planowana w 2021 r.

Ważnym obszarem aktywności prof. R. Rybskiego jest działalność dydaktyczna i organizacyjna prowadzona w ramach współpracy międzynarodowej. Dotyczy to w szczególności kontaktów z Technische Hochschule Mittelhessen (Giessen, Niemcy), z którą Uniwersytet Zielonogórski intensywnie współpracuje w zakresie działalności dydaktycznej i naukowej w ramach zawartej w 1997 r. umowy partnerskiej. Prof. R. Rybski jest od początku koordynatorem tych działań i równocześnie współautorem najważniejszego projektu tej współpracy, związanego z wymianą studentów - Zintegrowanych Studiów Zagranicznych

Uniwersytetu Zielonogórskiego i Technische Hochschule Mittelhessen (ZSZ UZ-THM). W tych dwujęzycznych kończących się podwójnym dyplomem studiach, uczestniczyło dotychczas (lata 2000-2019) ponad 50 studentów UZ, 43 otrzymało już „podwójne dyplomy”. Za wieloletnią współpracę z uczelnią niemiecką Senat Technische Hochschule Mittelhessen przyznał prof. R. Rybskiemu w 2014 r. Medal Hugo-von-Ritgena. Medal ten przyznawany jest od 2005 roku osobom w szczególny sposób zasłużonym dla TH Mittelhessen.

Prof. R. Rybski w latach 1996 - 2002 pełnił funkcję prodziekana Wydziału Elektrotechniki, Informatyki i Telekomunikacji, od 2008 r. pełni funkcję dyrektora Instytutu Metrologii, Elektroniki i Informatyki, w latach 2012-2018 był członkiem Senatu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Od 2015 r. jest członkiem Komisji Nauk Elektrycznych oddz. PAN w Poznaniu. Jest również członkiem szeregu stowarzyszeń naukowych i organizacji technicznych, w tym m.in. Polskiego Towarzystwa Techniki Sensorowej i Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej (PTE-TiS), w którym pełni funkcję przewodniczącego Zarządu Oddziału w Zielonej Górze (od roku 2017) oraz członka Zarządu Głównego w Warszawie.

Za swoją działalność naukową prof. R. Rybski był wielokrotnie wyróżniany nagrodą Rektora Uniwersytetu Zielonogórskiego. W roku 2005 otrzymał Srebrny Krzyż Zasługi Prezydenta RP.

Prof. R. Rybski jest wieloletnim współpracownikiem Miłośnika UZ, serdecznie gratulujemy!

PROF. DR HAB. MARIAN GIERTYCH

Miło nam poinformować, że 26 lutego 2021 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda nadał tytuł profesora w dyscyplinie nauki leśne dr. hab. **Marianowi Giertychowi**, pracownikowi Instytutu Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Prof. **Marian Giertych** urodził się w 1965 r. w Kórniku, gdzie w otoczeniu jednego z najbardziej znanych arboretów w Polsce kształtowały się jego zainteresowania przyrodnicze. Studia biologiczne ukończył na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, broniąc w 1990 r. pracy magisterskiej pt. *Klasyfikacja ornitologiczna i oena charakteru awifauny lęgowej jezior eutroficznych na przykładzie Rynny Kórnicko-Zaniemyskiej*. Po studiach podjął pracę w Instytucie Dendrologii PAN w Kórniku, gdzie pod kierunkiem prof. Piotra Karolewskiego przygotował rozprawę doktorską pt. *Fenole jako wskaźnik reakcji sosny zwyczajnej na warunki skażonego środowiska*, którą obronił na Wydziale Leśnym ówczesnej Akademii Rolniczej w Poznaniu (obecnie Uniwersytet Przyrodniczy). Kontynuując pracę w Instytucie Dendrologii przygotował pracę habilitacyjną składającą się z cyklu publikacji pod zbiorczym tytułem *Interakcje rośliny - roślinozę-*

cy na przykładzie drzew i owadów. Rozprawę obronił na Wydziale Biologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w 2010 r. Od tego czasu prof. Marian Giertych związany jest z Wydziałem Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego, gdzie pracuje w Katedrze Botaniki i Ekologii, nadal pracuje również w Instytucie Dendrologii PAN w Kórniku.

Zainteresowania badawcze Profesora koncentrują się wokół dwóch obszarów: ekofizjologii roślin i entomologii eksperymentalnej. Bada czynniki kształtujące interakcje owadów z roślinami, reakcje obronne roślin, czynniki warunkujące miejsca żerowania owadów, a w szczególności owady tworzące galasy i owady minujące. Kierował kilkoma projektami badawczymi z tego zakresu i jest autorem kilkudziesięciu publikacji naukowych. Wyniki jego badań interakcji owadów i drzew podsumować

można kilkoma wnioskami: drzewa dysponują różnymi mechanizmami obronnymi pozwalającymi ograniczać skutki uszkodzeń powodowanych przez żerujące owady, a charakter reakcji obronnych jest zależny od światłozładości gatunku oraz od warunków w jakich rośnie drzewo, w szczególnych przypadkach roślina gospodarza może bronić się przed negatywnymi skutkami powstawania galasów, np. dzięki reakcji nadwrażliwości; wystąpienie reakcji obronnej u drzew zaatakowanych przez owady może ograniczyć rozwój współwystępującej infekcji grzybowej, jak ma to miejsce w przypadku infekcji czekoladowej plamistości liści kasztanowca następującej po zasiedleniu liści przez szrotówka kasztanowcowiaczka; o miejscu żerowania owada w istotny sposób decyduje jakość pokarmu, podobnie rozmieszczenie galasów na liściu, czy w koronie drzew, nie jest przypadkowe i jest warunkowane zapewnieniem rozwijającemu się galasowi miejsca optymalnego w wodę i składniki odżywcze, a w przypadku owadów minujących ważnym czynnikiem jest również rozproszenie ryzyka śmierci potomstwa i wykorzystanie całej dostępnej, zdrowej powierzchni liści kasztanowca, również na tych listkach, na których wystę-

pują uszkodzenia spowodowane przez patogen grzybowy; tkanki galasów są trwale związane ze strukturami anatomicznymi rośliny gospodarza, a w przypadku galasów rozwijających się na liściach związane są z unerwieniem, co oprócz anatomii potwierdzają analizy proteomiczne; długotrwała gradacja szrotówka powoduje znaczne straty w przyroście na grubość.

Na Wydziale Nauk Biologicznych UZ wykłada: botanikę systematyczną, metody statystyczne dla przyrodników i komunikację naukową. Wypromował troje doktorantów i kilku magistrantów. Brał udział w przygotowaniu programu studiów dla kierunków *biomonitoring i zarządzanie środowiskiem* oraz *biologia* o specjalności nauczycielskiej i medycznej. Jest członkiem Komitetu Nauk Leśnych i Technologii Drewna PAN.

Jego pasją jest ornitologia i zwiedzanie świata.

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE PROF. M. GIERTYCHA

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE PROF. M. GIERTYCHA

PROF. R. BĘDZIŃSKI NAGRODZONY PRZEZ MINISTRA

19 lutego br., w Dniu Nauki Polskiej, minister Przemysław Czarnek ogłosił listę laureatów nagrody Ministra Edukacji i Nauki. Wśród nagrodzonych za całokształt dorobku znalazł się prof. Romuald Będziński z Katedry Inżynierii Biomedycznej Instytutu Inżynierii Materiałowej i Biomedycznej UZ.

Nagrody Ministra Edukacji i Nauki są przyznawane w 5 kategoriach - za znaczące osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej, wdrożeniowej, organizacyjnej oraz całokształt dorobku. W 2020 r. do ministerstwa wpłynęły 124 wnioski o przyznanie nagród, z czego do oceny merytorycznej zespołu doradczego zostało zakwalifikowanych 111. Minister Edukacji i Nauki przyznał 74 nagrody, w tym 57 indywidualnych i 17 zespołowych.

Prof. Romuald Będziński od 56 lat zajmuje się zastosowaniem i rozwojem metod mechaniki eksperymentalnej w badaniach podstawowych oraz stosowanych. Podstawowe obszary jego działalności naukowej to: eksperymentalna analiza ustalonych i zmiennych stanów odkształceń i naprężeń w elementach maszyn i konstrukcjach mechanicznych ukierunkowanych na optymalne kształtowanie ich własności wytrzymałościowych, projektowanie i wytwarzanie urządzeń pomiarowych do badań maszyn metodami optycznymi.

Podstawowymi metodami badawczymi stosowanymi i twórczo rozwijanymi, w szeroko pojmowanej współczesnej mechanice oraz biomechanice inżynierskiej, są: elastooptyka, interferometria holograficzna, fotografia plamkowa, tensometria oporowa oraz metoda elementów skończonych. Obszar działalności Profesora Będzińskiego obejmuje doświadczalne badanie przemieszczeń, odkształceń i naprężeń w układach narządów człowieka, w celu poznania mechanizmu ich przeciążeń, badania układów zastępczych oraz wspomagających proces leczenia (implanty, układy zastępcze, stabilizatory, itp.).

Odrębną grupą zainteresowań badawczych Profesora jest współpraca w dziedzinie medycyny klinicznej, szczególnie w ortopedii oraz neurochirurgii. Na kanwie tych osiągnięć zweryfikowano szereg konstrukcji oraz zasad doboru endoprotez i stabilizatorów kostnych, zmieniono techniki operacyjne i rehabilitacyjne rekonstruowanych zespołów tkankowych. Prof. Będziński może się poszczycić również osiągnięciami w zakresie projektowania i wytwarzania

FOT. ARCHIWUM PRYWATNE PROF. R. BĘDZIŃSKIEGO

urządzeń pomiarowych, stanowisk do badania maszyn i konstrukcji metodami optycznymi. Od 36 lat Jego działalność naukowa jest również związana z biomechaniką struktur tkankowych oraz układami zastępczymi człowieka. Badania z tego obszaru są często prowadzone wspólnie z lekarzami z Akademii Medycznej, m.in. z Kliniką Ortopedii, Kliniką Neurochirurgii, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym i wielu innymi ośrodkami medycznymi z Polski. Z tego obszaru badań do osiągnięć można zaliczyć m.in. wyjaśnienie patomechanizmu powstawania przeciążeń struktur kostnych kręgosłupa, zdefiniowanie kryteriów niestabilności mechanicznej kręgosłupa, opracowanie kryteriów doboru oraz konstruowania stabilizatorów kręgosłupa, określenie zasad doboru wła-

ściwości implantów stawu biodrowego, stworzenie podstaw obciążeniowych korekcy geometrycznej zniekształconego stawu kolanowego, opracowanie zasad sztywnościowego doboru konstrukcji stabilizatorów stosowanych do wydłużania i leczenia skomplikowanych złamań kończyn.

W ramach działalności inżynierskiej prof. R. Będziński jest autorem, bądź współautorem, wielu rozwiązań technicznych kierowanych do praktyki klinicznej. Ostatnie prace dotyczą systemów nawigacji komputerowej w zabiegach chirurgicznych, badań interakcji implant-otaczająca tkanka, konstrukcji biomanipulatorów, a także badań nad patomechanizmem powstawania tętniaka aorty, czy też optymalizacji konstrukcji stentów naczyniowych. Ogółem jest autorem/współautorem 34 opublikowanych zgłoszeń patentowych i udzielonych patentów.

W ciągu 56 lat pracy naukowej prof. Będziński opublikował łącznie ponad 400 prac w czasopiśmie (w tym wielu z tzw. Listy Filadelfijskiej), jest promotorem 24 doktoratów. Jest laureatem wielu nagród i wyróżnień

Prof. Romuald Będziński prowadzi stałą, wieloletnią współpracę naukową i wykłady w kraju i za granicą (Uniwersytety w Bolonii, Paryżu, Nottingham, Bristol, Praga, Budapeszt, Wiedeń, Auckland).

Jest niekwestionowanym autorytetem w dziedzinie inżynierii biomedycznej i biomechanice inżynierskiej; inicjatorem uruchomienia w Polsce kierunku kształcenia inżynieria biomedyczna.

Od 2012 r. jest związany z Wydziałem Mechanicznym Uniwersytetu Zielonogórskiego.

zebrata Redakcja

KONCEPCJA KSZTAŁCENIA

Dariusz Dolański

Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia

Koncepcja kształcenia jest ogólnym pomysłem na kierunek studiów, który warunkuje zawartość programu studiów, czyli treść efektów uczenia się i harmonogram realizacji programu studiów wraz z treściami programowymi, stosowanymi metodami kształcenia i metodami weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się. Doświadczenie wskazuje jednak, że koncepcja kształcenia traktowana jest dość schematycznie, stanowi zbiór ogólnych sformułowań odnoszących się zazwyczaj do kluczowych kompetencji typu: *absolwent jest otwarty na świat i potrafi pracować w różnicowanych okolicznościach*, które nie są specyficzne dla kierunku studiów, do którego koncepcja się odnosi. Niejednokrotnie koncepcja kształcenia traktowana jest jako ideologia, którą należy dopisać do programu, a która nie ma istotnego znaczenia na jego kształt. Tymczasem koncepcja kształcenia powinna zawierać skondensowaną informację o kierunku studiów, która pozwoli kandydatowi na studia uzyskać wiedzę o kluczowych i specyficznych dla kierunku studiów kompetencjach.

Mając na uwadze masowość szkolnictwa wyższego i wynikający z niej priorytet Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego, że studia powinny przygotować wysoko kwalifikowane kadry dla rynku pracy, punktem wyjścia dla koncepcji kształcenia powinny być jego potrzeby zdiagnozowane m.in. w oparciu o strategię rozwoju regionalnego, ale też analizę bieżących zmian i potrzeb tego rynku. Analiza ta powinna prowadzić do określenia w przypadku studiów o profilu ogólniakademickim co najmniej branż i sektorów otoczenia społeczno-gospodarczego, a w przypadku studiów o profilu praktycznym - konkretnych zawodów, do których przygotowuje kierunek. Wskazanie konkretnych zawodów w przypadku praktycznego profilu studiów jest niezbędne dla właściwego prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018, poz. 1861) powinny odbywać się w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej, w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

W kształtowaniu koncepcji kształcenia bez względu na profil studiów powinni mieć udział przedstawiciele branż i zawodów właściwych dla kierunku studiów, którzy mogą wskazać na konkretny zakres wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

oczekiwanych przez reprezentowane przez nich sektory. Jednocześnie mając na uwadze, że współczesny rynek pracy oczekuje od swych pracowników dyspozycyjności i gotowości do dostosowywania się do jego wymagań, także w zakresie pełnionych ról zawodowych i przygotowanie studenta na ewentualne przebranie słusze jest, że obok tych kluczowych partnerów w procesie konsultacji uwzględniana jest opinia przedstawicieli innych branż, by określić zakres do kluczowych uniwersalnych kompetencji, niezbędnych na rynku pracy, w które warto wyposażać absolwentów. Drugą grupą uczestników procesu, to nauczyciele akademicy, którzy w kontekście oczekiwań rynku pracy są w stanie ocenić adekwatność zasobów kadrowych i infrastrukturalnych uczelni oraz zakres prowadzonych prac badawczych, skutkujący przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych. Trzecia grupa uczestników tworzenia, a bardziej doskonalenia koncepcji kształcenia, to studenci kierunku. Oni są głównymi beneficjentami kształcenia i zgodnie z zasadą Student-Centered Learning ich oczekiwania powinny być także brane pod uwagę.

W rezultacie procesu konsultacji, w którym warto, by przy jednym stole zasiedli przedstawiciele wszystkich trzech grup interesariuszy, powinna powstać koncepcja kształcenia obejmująca:

1. określenie profilu studiów;
2. określenie branż i zawodów, do których kierunek przygotowuje;
3. określenie kluczowych do kierunku dyscyplin naukowych, do których powinien zostać on przyporządkowany i dyscyplin subsydiarnych uwzględnionych w procesie kształcenia;
4. określenie zakresu kluczowych kompetencji, w które zostaną wyposażeni absolwenci kierunku w powiązaniu z priorytetami wynikającymi z profilu studiów, w tym charakteru prac dyplomowych;

5. w przypadku studiów, dla których zostały określone standardy kształcenia, wskazanie przepisów stanowiących podstawę dla koncepcji kształcenia;

6. w przypadku studiów nadających kwalifikacje zawodowe wskazanie tych kwalifikacji wraz odnoszącymi się do nich przepisami;

7. ogólny opis wymagań oczekiwanych od absolwentów, który w następnym etapie w formie precyzyjnie określonych zasad powinien znaleźć wyraz w warunkach rekrutacji.

**Pełnomocnicy rektora
do spraw związanych
z jakością kształcenia
zapraszają na konsultacje.
Ich terminy opublikowane są
na stronach internetowych
pełnomocników w zakładce
KSZTAŁCENIE
strony domowej UZ.**

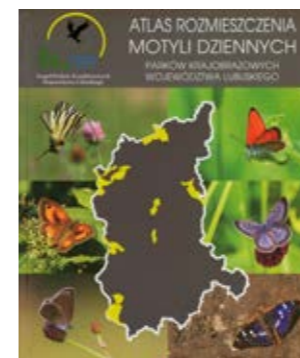
LUBUSKI WAWRZYN LITERACKI 2020

Dr Paweł Czechowski z Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Zielonogórskiego i Krzysztof Gajda z Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego - podczas uroczystej gali wręczenia Lubuskich Wawrzynów Literackich w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida - odebrali w imieniu

wszystkich autorów *Atlasu rozmieszczenia motyli dziennych parków krajobrazowych województwa lubuskiego** Nagrodę Rektora UAM w Poznaniu za najlepszą książkę popularnonaukową 2020. Współautorami *Atlasu...* są też: Ryszard Orzechowski z Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego i Robert Rektor z Centrum Nauki Keplera - Centrum Przyrodniczego.

OD LEWEJ STOJĄ: DR PAWEŁ CZECHOWSKI I MGR KRZYSZTOF GAJDA

*Krzysztof Gajda, Paweł Czechowski, Ryszard Orzechowski, Robert Rektor, *Atlas rozmieszczenia motyli dziennych parków krajobrazowych województwa lubuskiego*,

Gorzów Wielkopolski-Zielona Góra 2020
(Wydawca: Drukarnia LASER-GRAF)

25 lutego 2021 r. już po raz 27. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Cypriana Norwida wręczono Lubuskie Wawrzyny Literackie, po raz 16. Lubuskie Wawrzyny Naukowe i po raz 8. Lubuskie Wawrzyny Dziennikarskie:

Lubuski Wawrzyn Literacki w kategorii Proza
- Krzysztof Fedorowicz za *Zaświaty. Opowieści o nie-przemijaniu*, Kraków 2020 (Wydawnictwo Wysoki Zamek)

Nominacje

Andrzej Flügel za *Schowani do wora. Wspomnienia byłego wychowawcy więziennego*, Gdynia 2020 (Wydawnictwo Novae Res)

Alfred Siatecki za *Zaproszenie na śmierć*, Gdańsk 2020 (Wydawnictwo Oficynka)

Lubuski Wawrzyn Literacki w kategorii Poezja
- Czesław Markiewicz za *Tropy*, Toruń 2020 (Wydawnictwo Adam Marszałek)

Nominacje

Agnieszka Ginko za *Modlitwa spod znaku Ryb*, Zielona Góra 2020 (Wydawca: Pro Libris - Wydawnictwo WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze)

Jerzy Hajduga za *Uważaj na siebie*, Sopot 2020 (Wydawca: Towarzystwo Przyjaciół Sopotu)

Lubuski Wawrzyn Naukowy
- Dariusz Aleksander Rymar za *„Przegrałem jak żołnierz”. Zdzisław Morawski (6 IX 1926-28 X 1992) - biografia polityczna*, Gorzów Wielkopolski 2020 (Wydawca: Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim)

Nominacje

Bohdan Halczak za *Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze w latach 1950-1956 jako przykład funkcjonowania organu administracji terenowej w czasach stalinizmu*, Zielona Góra 2020 (Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego)

Dorota Szaban, Beata Trzop za *Zapiski Lubuszan „z czasów zarazy” 2020. Pandemia koronawirusa w społeczeństwie globalnego ryzyka*, Warszawa 2020 (Dom Wydawniczy ELIPSA)

Lubuski Wawrzyn Dziennikarski - Maja Sałwacka za reportaże: *Śmierć w domu spokoju*, „Duży Format Gazeta Wyborcza” z dnia 7.09.2020; *Cześć dziewczyno!*, „Duży Format Gazeta Wyborcza” z dnia 21.12.2020; *Chcesz leczyć, buduj rondo* skuteczny reportaż interwencyjny opatrzone komentarzem *Gest Lichockiej i rondo Kaliszuka* (jako całość), „Zielonogórsko-Gorzowskie wydanie Gazety Wyborczej” z dnia 21.02.2020; *Życie w zakażonej karetkce*, „Zielonogórsko-Gorzowskie wydanie Gazety Wyborczej” z dnia 27.03.2020

Nominacje

Michał Szczęch za artykuły: *W tym roku pierogów nie będzie*, „Pismo. Magazyn Opinii” #29 z V 2020; *Chcę do domu*, „Pismo. Magazyn Opinii” #36 z XII 2020; *Za murem*, „Pismo. Magazyn Opinii” #27 z III 2020; *Położ się synku*, „Tygodnik Regionalna” z dnia 13.06.2020

Elżbieta Wozowczyk-Leszko za reportaże: *Ola strażniczką lasu*, „Radio Zachód” z dnia 15.07.2020; *Maria lubi Maki*, „Radio Zachód” z dnia 30.09.2020; *Marzenia o domu pełnym szczęścia*, „Radio Zachód” z dnia 14.10.2020; *Połączyła ich muzyka*, „Radio Zachód” z dnia 21.10.2020

Poza Wawrzynami przyznano także nagrody i dyplomy:

– dyplom oraz nagrodę Rektora Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim za Debiut Literacki (Srebrne Sokole Pióro) otrzymał Karol Wojdyto za *Figa z pętelką. Wiersze i inne takie...*, Gorzów Wielkopolski 2020 (Wydawca: Związek Literatów Polskich Oddział w Gorzowie Wielkopolskim)

– dyplom za walor edytorski książki otrzymała Stanisława Janicka za *Bajdurki Gorzowskie*, Gorzów Wielkopolski 2020 (Wydawca: WiMBP im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim)

– dyplomy honorowe za całokształt twórczości otrzymali Krystyna Caban i Eugeniusz Kurzawa

Nagrodę Rektora UAM w Poznaniu za najlepszą książkę popularnonaukową 2020 otrzymali Krzysztof Gajda, Paweł Czechowski, Ryszard Orzechowski, Robert Rektor za *Atlas rozmieszczenia motyli dziennych parków krajobrazowych województwa lubuskiego*, Gorzów Wielkopolski-Zielona Góra 2020 (Wydawca: Drukarnia LASER-GRAF)

Nominacje

Krystyna Kamińska za *Witold Andrzejewski. Aktor Teatru im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (1960-1966)*, Gorzów Wielkopolski 2020 (Wydawcy: Związek Literatów Polskich Oddział w Gorzowie Wielkopolskim, Teatr im. Juliusza Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim)

Igor Myszkiewicz za *Krew Bachusa. Opowieści zielonogórskie*, Zielona Góra 2020 (Wydawca: Stowarzyszenie FORUM ART)

Dyplom dla wyróżniającego się młodego dziennikarza (do 35 roku życia) - nagrodę Gazety Lubuskiej otrzymał **Piotr Kuśnierz**, za audycje: *Radio Zachód Interwencje*, „Radio Zachód” z dnia 13.01.2020; *Radio Zachód Interwencje*, „Radio Zachód” z dnia 24.02.2020; *Radio Zachód Interwencje*, „Radio Zachód” z dnia 21.09.2020; *Radio Zachód Interwencje*, „Radio Zachód” z dnia 5.10.2020

Dyplomy honorowe za całokształt twórczości otrzymali:

Andrzej Flügel
Konrad Stanglewicz
Grażyna Walkowiak

Pozaregulaminowe wyróżnienie honorowe dla dziennikarza redakcji sportowej Radia Zachód przyznano **Markowi Staniszewskiemu** za książkę: *Dawid Kujawa. Żułowy mistrz świata, jakiego nie znamy*, Zielona Góra 2020 (Wydawca: Pro Libris - Wydawnictwo WiMBP im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze).

Na tegoroczny Konkurs nadesłano w sumie 71 zgłoszeń we wszystkich kategoriach:

Lubuski Wawrzyn Literacki - 34 pozycje zgłoszone (18 proza, 16 poezja)

Lubuski Wawrzyn Naukowy - 16 pozycji zgłoszonych (9 naukowy, 7 popularnonaukowy)

Lubuski Wawrzyn Dziennikarski - 21 zgłoszeń

Wszelkie informacje dotyczące Konkursu dostępne są na stronie internetowej: <http://www.wawrzyny.norwid.net.pl/>

Organizatorzy LUBUSKICH WAWRZYŃÓW 2020

- _ Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze
- _ Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim

Współorganizatorzy

- _ Polska Strefa Inwestycji
- _ Kostrzyńsko-Stubicka Specjalna Strefa Ekonomiczna

Partnerzy

- _ JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski
- _ JM Rektor Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, prof. dr hab. Elżbieta Skorupska-Raczyńska
- _ JM Rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, prof. dr hab. Bogumiła Kaniewska
- _ Dziekan Zamiejscowego Wydziału Kultury Fizycznej w Gorzowie Wielkopolskim Filii Akademii Wychowania Fi-

- zycznego im. Eugeniusza Piaseckiego w Poznaniu, dr hab. Piotr Żurek
- _ Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich
- _ Starostwo Powiatowe w Żarach
- _ Związek Literatów Polskich Oddział w Zielonej Górze
- _ Związek Literatów Polskich Oddział w Gorzowie Wielkopolskim

Patronat Honorowy

- _ Marszałek Województwa Lubuskiego Elżbieta Anna Polak
- _ Wojewoda Lubuski Władysław Dajczak
- _ Prezydent Miasta Zielona Góra Janusz Kubicki

Sponsorzy

- _ Sygnity Business Solutions
- _ Digital-Center Sp. z o. o.

Patronat Medialny

- _ Gazeta Lubuska
- _ Radio Zachód

- _ Radio ESKA
- _ Radio INDEX
- _ Radio Plus
- _ Łącznik Zielonogórski
- _ Wyspa - Kwartalnik Literacki
- _ Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich
- _ Gorzowskie Wiadomości
- _ Miesięcznik Społeczności Akademickiej „Uniwersytet Zielonogórski”
- _ Pro Libris
- _ Pasje Literackie
- _ Pegaz Lubuski
- _ Inspiracje - Pismo Zielonogórskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku

zebrała Redakcja

DANE BADAWCZE

Ewa Adaszyńska

Biblioteka Uniwersytetu Zielonogórskiego

Dane badawcze (ang. *open research data*) oznaczają dokumenty w formie cyfrowej inne niż publikacje naukowe, które są gromadzone lub produkowane w ramach działalności badawczo-naukowej i są wykorzystywane jako dowody w procesie badawczym, bądź też powszechnie akceptowane w środowisku naukowym jako konieczne do weryfikacji poprawności ustaleń i wyników badań. ([Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) z 2019/1024 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego](#) (art., 2, p. 9.)

Dane badawcze to różnorodne materiały gromadzone w ramach prowadzonych badań naukowych, definiowane jako:

- zarejestrowane materiały o charakterze faktograficznym, powszechnie uznawane przez społeczność naukową za niezbędne do oceny wyników badań naukowych;
- dane zebrane, zaobserwowane lub wytworzone jako materiał do analizy w celu uzyskania oryginalnych wyników naukowych;
- wszystko, co zostało wyprodukowane lub wytworzone w ramach prowadzonych badań.

Są to więc w zależności od uprawianej dyscypliny m.in. dane liczbowe, dokumenty tekstowe, kwestionariusze, wyniki ankiet, fotografie, nagrania audio i wideo, zawartość baz danych, oprogramowanie (skrypty, pliki), obserwacje laboratoryjne, wyniki eksperymentów, pomiarów, obserwacji prowadzonych w terenie, modele matematyczne, algorytmy, dane statystyczne, specyfikacje, inne obiekty cyfrowe. ([Prawne aspekty otwierania danych badawczych - poradnik](#), s. 5)

Do danych badawczych powinno się zaliczać także dokumentację badań (informacje na temat pochodzenia danych, jak, gdzie, kiedy zostały zebrane i za pomocą jakich narzędzi) oraz metadane (opis danych umożliwiające ich identyfikację i zrozumienie).

Dane badawcze można dzielić na:

- dane surowe, czyli takie, które uzyskano bezpośrednio w wyniku zastosowania narzędzia badawczego, w różnych przedsięwzięciach naukowych lub też zgromadzone na potrzeby konkretnych projektów, nieprzeanalizowane;
 - dane, które poddane zostały obróbce.
- Dane badawcze mogą być archiwizowane w modelu otwartym lub zamkniętym.

Otwarte dane badawcze to dane, do których każdy użytkownik ma swobodny i bezpłatny dostęp, które może

wykorzystywać i modyfikować zgodnie z licencją wskazaną przez autorów.

Otwarte dane badawcze to dane cyfrowe w otwartym formacie, udostępniane w Internecie bezpłatnie do swobodnego korzystania wraz z prawem do ponownego wykorzystania i udostępniania przez wszystkich do dowolnego celu. Dane mogą być dowolnie używane, rozpowszechniane oraz przetwarzane przez kogokolwiek i gdziekolwiek w dowolnym celu, jeżeli nie spowodują naruszenia tajemnic ani interesów związanych z komercjalizacją. (Dyrektywa PE, 16).

Niektóre dane mogą być archiwizowane w modelu zamkniętym ze względu na kwestie związane z prawami własności intelektualnej, ochroną danych osobowych i poufnością, komercjalizacją badań, bezpieczeństwem i uzasadnionymi interesami handlowymi, ale zgodnie z zasadą „otwarty jak to najbardziej możliwe, zamknięty jak to konieczne (Dyrektywa PE, art. 10.1).

Dane badawcze udostępniane są najczęściej w postaci tzw. datasetów, czyli zbiorów danych stanowiących pewną całość powiązaną z eksperymentem, publikacją lub projektem naukowym.

**Otwarte dane badawcze
to dane cyfrowe w otwartym
formacie, udostępniane
w Internecie bezpłatnie do
swobodnego korzystania
wraz z prawem do
ponownego wykorzystania
i udostępniania
przez wszystkich
do dowolnego celu.**

Data set to uporządkowany zbiór danych, udostępniony w określonym repozytorium, odnoszący się do danego tematu, opatrzony metadanymi opisującymi jego zawartość. Na data set składają się:

- pliki z danymi;
- plik typu „readme” opisujący zawartość danych (opis metodologii badań oraz tego, czy i w jaki sposób dane zostały przetworzone).

Zbiory te muszą być zgodne z zasadami, które ułatwią dostęp do danych i ich ponowne wykorzystanie, zarówno przez użytkowników, jak i oprogramowanie komputerowe przeszukujące bazy danych bez udziału człowieka. Są to tzw. zasady FAIR zalecane przez Komisję Europejską.

FAIR data to zasady przygotowywania, opracowywania i udostępniania danych badawczych.

([Selekcja i przygotowanie danych badawczych do udostępniania](#), s.11-18).

Nazwa FAIR pochodzi od akronimu słów Findable, Accessible, Interoperable, Reusable, określa wymogi jakie powinny spełniać udostępnione dane badawcze. FAIR oznacza dane:

- **łatwe do znalezienia** (opatrzone metadanymi, które są zgodne z przyjętymi standardami dla danej dyscypliny lub rodzaju danych, zaopatrzone w trwałe identyfikatory DOI, indeksowane w ogólnodostępnych serwisach, które można przeszukiwać);
- **dostępne** (bezpośredni dostęp do zbioru danych i metadanych powinien być możliwy poprzez unikalny identyfikator i otwarty protokół komunikacyjny bez dodatkowych narzędzi oraz oprogramowania);
- **interoperacyjne** (udostępnione w otwartym oprogramowaniu, które umożliwi przetwarzanie, wymianę, łączenie i powiązanie danych z innych badań, systemów komputerowych lub oprogramowania; dane i metadane muszą być dostarczone w formacie zapewniającym łatwy odczyt i przetwarzanie, zawierać odnośniki do powiązanych zbiorów);

**Zarządzanie danymi
badawczymi (RDM)
to sposób
organizacji pracy
z danymi badawczymi
w czasie trwania
projektu oraz po jego
zakończeniu**

– **możliwe do ponownego wykorzystania** (opatrzone licencją określającą warunki ponownego wykorzystania i przetwarzania danych, a także informacją o kolejnych etapach przetwarzania; metadane muszą opisywać zbiór danych według standardów przyjętych dla dyscypliny lub rodzaju danych, określać autora i miejsce powstania, ma to ułatwić użytkownikom określenie ich przydatności do własnych badań).

Dane muszą być wytworzone i zapisane, przechowywane, dostępne, łatwe do znalezienia, zrozumiałe, poufne, interoperacyjne, odtwarzalne. ([Wtyczne w sprawie zarządzania danymi FAIR określa program Horyzont 2020](#)).

Dostęp do danych i ich udostępnianie musi się opierać na spójnych zasadach i praktykach, opisanych jako zarządzanie danymi badawczymi (ang. *Research Data Management*, RDM) oraz na planie zarządzania danymi (ang. *Data Management Plan*, DMP).

Zarządzanie danymi badawczymi (RDM) to sposób organizacji pracy z danymi badawczymi w czasie trwania projektu oraz po jego zakończeniu, obejmuje następujące etapy:

- **wytwarzanie lub pozyskiwanie danych** - określenie pochodzenia danych, opis procedur określających warunki jakie muszą spełniać dane aby można z nich korzystać, opis metodologii oraz otrzymanych rezultatów (metadane danych);
- **przechowywanie i archiwizację danych** - określenie, gdzie będą przechowywane dane, kto będzie miał do nich dostęp, kto będzie za nie odpowiedzialny, ile będzie kopii;
- **analizę i wykorzystanie danych** - wskazanie, które dane zostaną poddane analizie, określenie zagadnień związanych z ponownym przetwarzaniem danych i ich interpretacją, sprawdzenie polityki grantodawcy w zakresie udostępniania danych badawczych;
- **udostępnianie danych** - wybór odpowiedniego repozytorium, licencji, osób do kontaktu.

Plan zarządzania danymi badawczymi (DMP) to „dokument opisujący, co będzie się działo z danymi w trakcie projektu i po jego zakończeniu. Ma charakter żywego dokumentu, który może i powinien się zmieniać wraz ze zmianami pojawiającymi się w innych obszarach projektu badawczego”. ([Selekcja i przygotowanie danych badawczych do udostępniania](#) s.6).

DMP jest dokumentem wymaganym przy składaniu wniosków o granty w ramach programów Horyzont (obecnie Horyzont Europa) oraz w konkursach Narodowego Centrum Nauki m.in. w konkursach MAESTRO, PRELUDIUM, SONATA BIS, OPUS, MINIATURA, GRIEG. Przygotowanie oraz udostępnienie danych badawczych jest procesem twórczym i wymaga osobnego omówienia.

Ujednolicenie europejskich praktyk związanych z zarządzaniem i udostępnianiem danych badawczych dla beneficjentów europejskich agencji finansujących badania naukowe proponuje Science Europe w publikacjach:

- [Practical Guide to the International Alignment of Research Data Management](#)

Praktyczny przewodnik po międzynarodowym dostosowaniu zarządzania danymi badawczymi, opracowany przez ekspertów z organizacji członkowskich Science Europe w celu dostosowania wymagań zarządzania danymi badawczymi w różnych organizacjach. Polecany przez NCN, jego zapisy zostały ujęte w nowym formularzu we wniosku grantowym projektów NCN tzw. Planie Zarządzania Danymi. Został on wprowadzony do 33. edycji konkursów, ogłoszonych 15 marca 2019 r.

[Guidance Document Presenting a Framework for Discipline-specific Research Data Management](#)

Wytyczne przedstawiające ramy zarządzania danymi badawczymi specyficznymi dla dyscypliny, opracowane przez ekspertów z organizacji członkowskich Science Europe; do wykorzystania jako znormalizowane szablony przez badaczy, organizacje naukowe i podmioty finansujące.

[Implementing Research Data Management Policies Across Europe. Experiences from Science Europe Member Organisations, Science Europe 2020](#)

Wdrażanie polityk zarządzania danymi badawczymi w całej Europie: doświadczenia organizacji członkowskich Science Europe. Publikacja dla organizacji, która chce opracować wymagania dotyczące planów zarządzania danymi.

Opracowania w ramach projektu Dziedziny Repozytoria Otwartych Danych Badawczych:

[Prawne aspekty otwierania danych badawczych - poradnik](#), oprac. K. Siewicz, N. Rycko, Warszawa, 2019, dostęp: <https://drodb.icm.edu.pl/wp-content/uploads/2020/01/Prawne-aspekty-otwierania-danych-badawczych-%E2%80%93-poradnik.pdf>

[Selekcja i przygotowanie danych badawczych do udostępnienia](#), oprac. W. Fenrich, Warszawa, 2019, dostęp: <https://drodb.icm.edu.pl/wp-content/uploads/2019/10/Selekcja-i-przygotowanie-danych-badawczych-do-udost%C4%99pnienia.pdf>

[Otwarta nauka w Polsce 2014. Diagnoza](#), pod red. J. Szprota, Warszawa, 2014, dostęp: https://bg.uwb.edu.pl/DebataOA2016/pdf/Otwarta%20nauka%20w%20Polsce%202014_Diagnoza.pdf

[Jak korzystać z zasobów w repozytoriach danych](#), oprac. N. Gruenpeter, Warszawa, 2019, dostęp: <https://drodb.icm.edu.pl/wp-content/uploads/2019/10/Jak-korzyst%C4%87-z-zasob%C3%B3w-w-repozytoriach-danych.pdf>

Zróżdta:

[Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady \(UE\) z 2019/1024 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego](#), dostęp: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L1024&from=EN>

FOT. MAMERT JANION

Zoologowie:

TRADYCYJNIE WIOSENNEGO POJAWU BOCIANÓW OCZEKIWANO 19 MARCA

Pierwsze bociany obserwowane są - przede wszystkim w zachodniej Polsce - już od początku marca. Tradycyjnie jednak ich wiosennego pojawu oczekiwano 19 marca - przypominają zoologowie. Ptaki przylatujące najwcześniej to zwykle osobniki bardziej doświadczone i w lepszej kondycji.

Prof. Piotr Tryjanowski z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zaleca powściągliwość, jeśli chodzi o doniesienia w stylu: „nasze bociany już zajmują gniazda”. Zoolog wyjaśnia, że część bocianów próbuje zimować w Polsce, w czym pomagają im ludzie i sprzyja coraz łagodniejsza zima. Dodaje, że część ptaków zatrzymuje się na Bliskim Wschodzie.

Członkowie Grupy Badawczej Bociana Białego (GBBB), zrzeszającej miłośników tego gatunku - profesjonalnych naukowców, amatorów i praktyków ochroniarzy - zwracają uwagę, że bocian bywa często mylony z żurawiem. „Świadczy o tym fakt, iż osoby relacjonujące przyloty bocianów do południowej Polski, powołują się na ... klangor, a więc typowy, donośny głos żurawia. Jest to niestety kolejny dowód, że, jako społeczeństwo, tracimy wiedzę przyrodniczą, nawet na temat sporych i charyzmatycznych gatunków” - konstatuje prof. Tryjanowski, cytowany w materiale prasowym przesłanym przez swoją uczelnię.

Osoby wyczekujące ptasich przylotów nie muszą się ograniczać do wpatrywania w niebo czy monitorowania bocianich gniazd. Z pomocą przychodzi im bowiem technika, np. kamery internetowe, zainstalowane w pobliżu ptasich gniazd (m.in. bardzo popularna bociania transmisja z Przygodzic w Wielkopolsce). Mogą się też przypatry-

wać wędrowce konkretnych osobników. Na Opolszczyźnie dziesiątki bocianów zaopatrzył w specjalne nadajniki satelitarne zespół Silesiana pod kierunkiem Joachima Siekiery. „Współczesne nadajniki są nie tylko lekkie i ergonomiczne, ale zbierają - nawet w odstępach 20-sekundowych - takie dane, jak tętno pracy serca, temperatura ciała ptaka, wysokość lotu i oczywiście bardzo dokładną pozycję geograficzną. W nieprawdopodobny sposób zmieniło to nasze możliwości analiz - zwłaszcza, jeśli można współpracować w szerszym zespole” - wyjaśnia Joachim Siekiera. - „Na przykład wiemy, że w tym roku w połowie marca nasze ptaki są w Egipcie”.

Specjaliści z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu zwracają uwagę, że wpatrywanie się w niebo, jak i spoglądanie na łąkę czy na gniazdo, to wążek od dawna obecny w kulturze. Jeśli pierwszy raz widziano bociana lecącego - to przynosił szczęście, jeśli chodził wówczas po łące - to wrożyło ciężką pracę, jeśli zaś odpoczywał na gnieździe - był to raczej zły omen.

W materiale prasowym UPP przypomniano treść ankiety, przygotowanej w 1958 roku z okazji Międzynarodowego Spisu Bociana Białego, a opracowanej przez prof. Andrzeja Wuczyńskiego z Instytutu Ochrony Przyrody PAN. O „bocianich” wierzeniach tak pisał wówczas nauczyciel z Boguszyna w pow. jarocińskim: „Zobaczenie pierwszego bociana na wiosnę w locie przynosi człowiekowi szczęśliwy rok lub wędrowkę (zmianę mieszkania), bocian na ziemi chodzi - nie ma wędrowki, życie bez zmian, bocian na ziemi na jednej nodze - zapowiada śmierć kogoś w rodzinie”.

FOT. LILA KARTA

„Po prostu cieszymy się, że te ptaki są wciąż z nami” - mówi prof. Tryjanowski. Dodaje, że „wyniki badań nad liczebnością tego gatunku, zwłaszcza w zachodniej i południowej Polsce, nie dostarczają powodów do optymizmu. Populacja zmniejsza się, a Polska najprawdopodobniej przestała być bocianim krajem numer jeden. Stąd też dziwi, a nawet zaskakuje badaczy fakt, że bocian biały nie znalazł się w nowej Czerwonej Liście ptaków Polski. Wiele sugestii wskazuje, iż pod względem liczebności wyprzedza już nas Hiszpania. Jako pocieszenie, zawsze możemy sobie zanuć pod nosem, że mamy jeszcze drugie miejsce na podium”.

Zoologowie wyjaśniają, że zbyt wczesny przylot bywa dla ptaków kosztowny - zwłaszcza, gdy powraca zimowa aura z mrozami i śniegiem, co w marcu, kwietniu, a nawet w maju, nie jest rzadkością. „Jednak ryzyko generalnie się opłaca” - podkreśla prof. Tryjanowski. - „A wcześniej przylatujące ptaki to pewnie osobniki bardziej doświadczone i w lepszej kondycji”.

„Proces zajmowania gniazd ma określony charakter. Gniazda, zwłaszcza największe, znajdujące się w granicach najlepszych terytoriów, to obiekt pożądania wszystkich bocianów. Nic dziwnego, że toczą się o nie zaciete walki” - zauważa Adam Zbyryt z Polskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków (PTOP) i Uniwersytetu w Białymstoku.

„Jednak - zupełnie jak w sprzedażach miejskich nieruchomości - dom to jedno, ale liczy się też okolica” - dopowiada prof. Tryjanowski. **Potwierdzają to badania zespołu prof. Leszka Jerzaka z Uniwersytetu Zielonogórskiego.** „Zaskoczyło nas, że nie tylko poziom wody w Odrze ma

Członkowie Grupy Badawczej Bociana Białego (GBBB), zrzeszającej miłośników tego gatunku - profesjonalnych naukowców, amatorów i praktyków ochroniarzy - zwracają uwagę, że bocian bywa często mylony z żurawiem. „Świadczy o tym fakt, iż osoby relacjonujące przyloty bocianów do południowej Polski, powołują się na ... klangor, a więc typowy, donośny głos żurawia. Jest to niestety kolejny dowód, że, jako społeczeństwo, tracimy wiedzę przyrodniczą, nawet na temat sporych i charyzmatycznych gatunków”.

FOT. LILA KARTA

„Jednak – zupełnie jak w sprzedażach miejskich nieruchomości - dom to jedno, ale liczy się też okolica” – dopowiada prof. Tryjanowski. Potwierdzają to badania zespołu prof. Leszka Jerzaka z Uniwersytetu Zielonogórskiego.

wpływ na sekwencję zajmowania gniazd, ale ważne jest też występowanie... wypasane go bydła. To zapewne ma związek z dostępnością do pokarmu” – wyjaśnia prof. Jerzak. – „A to wpływa na kondycję samicy stojącej przed koniecznością rozpoczęcia energochłonnego procesu reprodukcji, składania jaj”.

Czy łatwo odróżnić samca od samicy w czasie bocianich przylotów? Zdecydowanie nie - zgodnie twierdzą badacze,

profesjoniści i amatorzy zrzeszeni w GBBB. Wszystko staje się łatwiejsze, gdy bociany są wyposażone w specjalne obrączki ornitologiczne, z dobrze widocznymi numerami, które można odczytać przez lunetę. „To wielka pomoc dla badaczy” - przyznaje prof. Tryjanowski.

Dla naukowców kluczowe pozostaje pytanie, dlaczego samce i samice bociana mają nieco odmienne strategie migracji. Nowe światło rzucają na to wspólne badania zespołów z Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza i Uniwersytetu Szczecińskiego, a rąbka tajemnicy uchyla ich koordynator dr Zbigniew Kwieciński. - Popatrzmy na bociany jak na samoloty, choć gwoli precyzji raczej to motoszybowce, bo wznosząc się muszą zainwestować sporo energii, a dalej już lecą z ciepłymi prądami powietrza. Choć niezwykle trudno dostrzec u bocianów różnice płciowe, to jednak, gdy popatrzymy na budowę jelit, samice istotnie różnią się od samców. Bocianie panie mają jelita dłuższe niż panowie, co wiąże się z ich trybem życia. - Kolejny dowód na to, ważny do zapamiętania nie tylko na wiosnę, że liczy się wnętrze - razem zgodnie żartują prof. Tryjanowski i dr Kwieciński.

Nauka w Polsce - PAP

TYTUŁ ART. POCHODZI OD REDAKCJI

PENITENCJARNE KOŁO NAUKOWE PRISON

z dr hab. Barbarą Toroń-Fórmanek, prof. UZ i dr Moniką Kaczmarczyk
– opiekunkami naukowymi Studenckiego Koła PRISON –
rozmawia Katarzyna Doszczak

WIZYTA W LUCKAU DUBEN
OD LEWEJ: B. TOROŃ-FÓRMANEK,
M. DRAG, M. KACZMARCZYK
FOT. MIECZYSLAW LANDOWSKI

Od kiedy funkcjonuje koło, kto w nim uczestniczy, jakie były podstawowe założenia koła?

Dr hab. Barbara Toroń-Fórmanek, prof. UZ: Penitencjarne Koło Naukowe PRISON istnieje od 2010 r., kiedy to studenci resocjalizacji pod moim wpływem zorganizowali pierwszą konferencję z cyklu: twórczość więzienna. Zaprosiliśmy do współpracy przedstawicieli zakładów karnych z całej Polski. Była to naprawdę niesamowita, naukowa konferencja, która ukazała twórczą resocjalizację. Nasze koło składa się przede wszystkim ze studentów, nie ograniczamy się do specjalności resocjalizacja, ale faktycznie większa część osób zapisanych to studenci resocjalizacji. Podstawowymi założeniami koła było i jest: łączenie teorii z praktyką. Nie ma drugiego, tak prężnie działającego koła naukowego w warunkach inkluzyjnych oraz w warunkach izolacji penitencjarnej. Nasi studenci mogą odbyć praktykę, staż, przeprowadzać badania naukowe, a także publikować teksty naukowe, prowadzić warsztaty prospołeczne, hospitować jednostki penitencjarne, porównać zdobytą wiedzę podczas zajęć z realnym obliczem izolacji. To wiedza, której nie wyczytamy z książek, ale bez teorii nie jesteśmy w stanie współuczestniczyć w resocjalizacji.

Jakie zadania wykonuje koło aktualnie? Na czym polega jego działalność i czy z upływem lat koło się rozwinęło?

Dr Monika Kaczmarczyk: Oczywiście, nasze koło cały czas się rozwija. Nasze cele ulegają przekształceniu wraz ze zmianami współczesnej penitencjarystyki. Aktualnie skupiamy się na warsztatach inkluzyjnych dla osób zagrożonych bezdomnością. Współpracujemy z Fundacją ARKA, która zrzesza osoby w sytuacjach kryzysowych. W czasie pandemii izolacja, zawieszenie relacji rodzinnych są bardzo dotkliwe i doprowadzają do deprywacji podstawowych potrzeb, chociażby potrzeby bezpieczeństwa. Nasi studenci przeprowadzają warsztaty o charakterze prospołecznym, uczą się relacji z osobami wymagającymi natychmiastowej interwencji, dokształcają swój warsztat terapeutyczny. W czasie pandemii niestety są wstrzymane wszelkie widzenia w jednostkach penitencjarnych. Osoby osadzone nie mogą widywać się z rodziną, nie można ich odwiedzać, jedyną drogą kontaktu zza murów jest połączenie na skype. Dlatego odnaleźliśmy się w obszarze, który w tej chwili potrzebuje największego wsparcia - w relacji z drugą osobą.

Zajmujemy się przede wszystkim szeroko pojętą działalnością naukową (konferencje naukowe, debaty oksfordzkie); penitencjarną (cykliczne hospitacje jednostek penitencjarnych; przeprowadzanie warsztatów prospołecznych wśród osadzonych z Zakładu Karnego w Krzywańcu, AŚ Zielona Góra), jak i postpenitencjarną - pomocą dla osób opuszczających zakłady karne, poprzez pomoc w przystosowaniu się do warunków wolnościowych, adaptacji, inkluzyjnej społecznej (włączania do społeczeństwa), przeciwdziałamy ekskluzji społecznej (naznaczaniu, alienowaniu). Zapoznaliśmy się też ze specyfiką pracy w innych ośrodkach.

Jaka jest geneza nazwy koła PRISON - czy jest to tylko dosłowne odniesienie do angielskiego słowa oznaczającego „więzienie”?

MK: Nazwa naszego koła wbrew pozorom nie jest stworzona od angielskiego tłumaczenia: prison-więzienie. Warunki izolacji penitencjarnej są bardzo dotkliwe i trudne. Jednym z najgroźniejszych procesów, który towarzyszy osadzeniu jest proces przizonizacji, czyli przystosowania się do warunków panujących w więzieniu, przyjęcia norm i wartości tam panujących. Właśnie od nazwy terminu przizonizacja stworzyliśmy nazwę koła naukowego PRISON.

Jakie znaczenie dla osadzonych mają spotkania z członkami koła. Jakie efekty naukowe przynosi studentom kontakt z osadzonymi?

BTF: Uważam, że są to doświadczenia bardzo cenne. Nie da się określić ram wartościowych takich spotkań. Nasze spotkania z osobami osadzonymi są przede wszystkim potrzebne, ważne i pomocne. Naukowo studenci poznają różne osobowości osadzonych, zapoznają się z ich biografiami, które niejednokrotnie nazywamy przegrany, ponieważ te osoby powielają przestępczy styl życia, którego nauczyły się w domu rodzinnym. Studenci mogą porównać poznane teorie przestępczości oraz wyuczone metody i formy oddziaływań resocjalizacyjnych z rzeczywistością. Uważam, że jest to najlepsza metoda na wcielenie nauki w życie. Praktyczny aspekt naszego koła jest nieocenioną wartością.

Wśród wielu zadań, jakie wykonuje koło naukowe, są również zajęcia z arteterapii. Czy połączenie terapii ze sztuką do dobre połączenie, które daje realne rezultaty osobom, które w niej uczestniczą?

BTF: Nie bez powodu mówimy w resocjalizacji o terminie: twórca resocjalizacja. Arteterapia to przede wszystkim terapia poprzez sztukę. Wykorzystujemy różne dziedziny artystyczne (bajoterapia, filmoterapia, drama, malarstwo, śpiew, rzeźba, tatuaże), by uzyskać pozytywny ich wpływ na zmianę zachowań danego człowieka. Ekspresja artystyczna doprowadza do swoistego katharsis, oczyszczenia.

W twórczej resocjalizacji przede wszystkim skupiamy się na metodach kulturowo-technicznych, które doprowadzają do przemiany tożsamości indywidualnej i społecznej oraz wyposażymy te osoby w nowe kompetencje społeczne.

Idąc tym tropem, stworzyliśmy jako koło Cykl Konferencji Naukowych międzynarodowych oraz ogólnopolskich: Twórczość więzienna - filmoterapia w zakładach karnych, gdzie gościem honorowym był reżyser Janusz Mrozowski oraz znany z programów telewizyjnych R. Rooyens oraz malarstwo czy tatuaże więzienna. Pokazujemy oblicze różnych dziedzin artystycznych, nawet tych kontrowersyjnych jak tatuaże, prezentując ich pozytywny i potrzebny wpływ na proces resocjalizacji.

Kilka lat temu stworzono sztukę teatralną, w której uczestniczyły osadzone z zakładu w Krzywańcu. Czy taka forma artystycznego przedstawienia ludzkich historii, pomaga w głębszym przyjrzeniu się im? Czy daje to możliwość poznania ich portretów psychologicznych, zrozumienie sytuacji, w jakiej się znaleźli i większe oswojenie? Jaki był główny zamysł stworzenia tej sztuki i jakie przyniosło to efekty dla kobiet, które uczestniczyły w tym projekcie?

1 __SŁUŻBA WIEZIENNA,
FOT.: FOTOREPORTER SŁUŻBY WIEZIENNEJ
2 __PRISON LAUR NAUKOWCA,
FOT.: ORGANIZATORZY LAURU
3 __KONFERENCJA NAUKOWA PRACA WIEŹNIÓW
POPRAWIEZ PARTYCYPACJĘ SPOŁECZNĄ, MAJ 2018
UNIwersytet Zielonogórski

4 __WIZYTA STUDYJNA W AS ZIELONA GORA
OD LEWEJ M. KACZMARCZYK, M. GROCHOLEWSKI,
B. TOROŃ-FORMANEK, FOT.: ARCHIWUM ARESZTU
ŚLEDZCZEGO ZIELONA GÓRA
5 __KN PRISON, FOT.: STUDENCI KOŁA PRISON
6 __JASEŁKA PRZYGOTOWYWANE W ARESZCIE
W ZIELONEJ GÓRZE, FOT.: STUDENCI KOŁA PRISON

MK: To było niesamowite przedsięwzięcie. Cztery osadzone kobiety w Zakładzie Karnym w Krzywańcu. Ma ono dwie strony: z jednej strony Lubuski Teatr objął patronatem warsztaty teatralne w zakładzie karnym i w finale powstała sztuka-koncert: *Nikt nie byłby mną lepiej*, gdzie główne role odgrywały właśnie osadzone, zaś z drugiej reżyser Janusz Mrozowski stworzył film z tej sztuki, z przygotowań, z wywiadów z osadzonymi kobietami i emitowano ten film w kinach. Niesamowicie poruszający, prawdziwy i przepiękny bólem film. Mieliliśmy okazję być na obu premierach i było to bardzo wartościowym, cennym zwieńczeniem naszych prac naukowych o tematyce twórczości więziennej.

Nie była to również jedyna sztuka, w której grali osadzeni. Dzięki współpracy z Lubuskim Teatrem otrzymali pracę jako aktorzy osadzeni z Aresztu Śledczego w Zielonej Górze, choćby przy sztuce: *Sen nocy letniej*. Dlatego tak ważne jest łączenie teorii z praktyką, pokazujemy i tworzymy rzeczywistość, która ma pozytywny wymiar.

Efektom uczestniczenia w takich projektach jest przede wszystkim zrozumienie siebie, poznanie swoich kompetencji i tego, nad czym należy pracować. Nauczono nas pracy na negatywach, a to właśnie pozytywna diagnoza pozwala na resocjalizację oraz zmianę dotychczasowego stylu życia.

Czas pandemii jest trudny dla każdego. Czy również działalność koła naukowego spowolniła, czy są działania, które można realizować również w tym czasie?

BTF: Pandemia jest trudnym czasem przede wszystkim ze względu na relacje, które musiały przenieść się ze świata realnego do świata wirtualnego. Pomimo ograniczeń i trudności nasze koło nie zawiesiło działalności. Wręcz przeciwnie, jak mówiłam na początku - zmieniamy swoje cele wraz z potrzebami, które przed nami się ukazują. Teraz skupiamy się na wzmacnianiu relacji tam, gdzie pandemia pozwala nam dotrzeć, a tam, gdzie nie możemy dotrzeć - staramy się być wirtualnie. Jest to również dobry czas na zdobycie podstaw teoretycznych, szkoleń, uczestniczenia w webinarach. Wrócimy ze zdwojoną siłą i mocą oraz z nowymi pomysłami.

Jakie są plany członków i opiekunów koła na przyszłość? Czy może chce rozwinąć się również o kolejne projekty, czy działania?

BTF: Oczywiście, rozwijamy się cały czas, ponieważ zmiana to rozwój. My nie czekamy, my działamy. Jeste-

śmy bardzo aktywnym i świadomym kołem naukowym. Podjęliśmy wiele trudnych i znaczących tematów podczas naszych konferencji naukowych, nie boimy się wyzwań, nazywamy te tematy, które są niszowe i postrzegane stereotypowo. Naszą rolą jest również edukowanie, informowanie i kreowanie prawidłowych postaw. Robimy to przede wszystkim poprzez edukację, a praktyczno-naukowy wymiar naszych działań pokazuje jak wielkie mamy pole do popisu. Poruszaliśmy tematy uchodźców, dzieciobójczyń, handlu ludźmi, pytaliśmy, czy kobieta w więzieniu, która może odbywać karę wraz z dzieckiem, robi to dla dobra siebie czy dziecka? Pokazujemy dwie strony każdego tematu, właśnie po to, by być gotowym do pracy z osobami w izolacji, z osobami w sytuacjach kryzysowych. Plany oczywiście mamy cały czas, w 2020 r. mieliśmy swoje święto - 10 lat działalności koła naukowego *PRISON*. Niestety pandemia nas zatrzymała w organizacji naszego święta. Gdy tylko obostrzenia zostaną zdjęte - z całą pewnością zrobimy Międzynarodową Konferencję Naukową, pokazując

wycinek 10 lat naszej pracy penitencjarno-naukowej wskazując nowe trendy i nowe potrzeby wynikające z izolacji, nie tylko penitencjarnej, ale również tej, która dotyka nas na co dzień poprzez kwarantannę. Jeśli czas pandemii będzie wydłużony, naszym pomysłem jest zorganizowanie cyklicznych debat oxfordzkich on-line na arenie ogólnopolskiej, a być może również międzynarodowej. Ponadto planujemy przeprowadzenie sondażu wśród mieszkańców naszego regionu, gdzie studenci będą podejmować ważne, znaczące problemy. Pytania te będą kierowane do różnych środowisk, w celu porównania odpowiedzi osób badanych.

Strona koła:

<https://www.facebook.com/prisonuz>

Opiekunowie koła:

dr hab. Barbara Toroń-Fórmanek,
prof. UZ, dr Monika Kaczmarczyk

WEŹ KIERUNEK NA UZ!

Małgorzata Ratajczak-Gulba

Biuro Promocji UZ

Wraz z wiosną ruszyła nowa kampania promocyjna Uniwersytetu Zielonogórskiego. Swoją inaugurację miała podczas Wirtualnego Tygodnia Otwartego uczelni, który odbył się w dniach 21-27 marca br. Wydarzenie, ze względu na czas w jakim obecnie funkcjonujemy, odbywało się on-line. Przez 7 dni zostały zaprezentowane wszystkie uniwersyteckie wydziały. W poszczególnych audycjach gośćmi byli dziekani i prodziekani. Nie zabrakło też pokazów, ćwiczeń czy zachęty do studiowania na UZ przez pracowników instytucji. Dopetnieniem były rozmowy z absolwentami naszego uniwersytetu, którzy dzielili się z nami swoimi sukcesami zawodowymi i udzielali rad przyszłym studentom. Bo to właśnie do nich skierowany był Tydzień Otwarty, tak jak i nowa kampania promocyjna uczelni. Jej celem nadrzędnym jest przekonanie maturzystów do studiowania na UZ.

W tym roku, w działaniach promocyjnych, łączymy nasze siły z miastem Zielona Góra przedstawiając je jako miasto uniwersyteckie, miasto przyjazne studentom, miasto z udogodnieniami dla młodych ludzi. Chcemy pokazać, że warto jest studiować i żyć w Zielonej Górze.

Kampania jest nowoczesna, spójna i atrakcyjna wizualnie, a tym samym dostosowana do potrzeb i wymagań

osób ubiegających się o status studenta. Odbywa się na wielu płaszczyznach, w tym w social mediach (Facebooku, Instagramie oraz Spotify), które są obecnie głównym źródłem czerpania wiedzy przez młodzież. Jako dodatkowe platformy komunikacji będą służyły analogowe nośniki - billboardy w miastach powiatowych woj. lubuskiego i woj. ościennych oraz Zielonej Górze, a także plakaty w wiatach przystankowych w naszym mieście. Kampania pośrednio dotrzeć ma również do rodziców i nauczycieli tegorocznych maturzystów.

Główne hasło kampanii: „Weź kierunek na UZ”, zawiera w sobie celową dwuznaczność. Wyraz „kierunek” odnosi się bowiem zarówno do mnogości kierunków studiów, jakie oferuje Uniwersytet Zielonogórski, jak i kierunku geograficznego czyli Zielonej Góry. Samo słowo „weź” nawołuje do działania, jednocześnie ukierunkowując odbiorcę na cel. Tryb rozkazujący króluje nie tylko w social mediach jako „call to action” - swoista namowa do podjęcia pożądanego przez nadawcę czynności, ale również we wszelkich działaniach marketingowych, a taki cel ma ta kampania.

Do szerokich działań planowanych w Internecie stworzone zostały hasztagi, które łączą ze sobą oba znaczenia głównego hasła kampanii. W ten sposób można poznać za-

#kierunekkariera

#kierunekprzyszłość

#kierunekdobrapraca

#taniestudiowanie

#studiabliskodomu

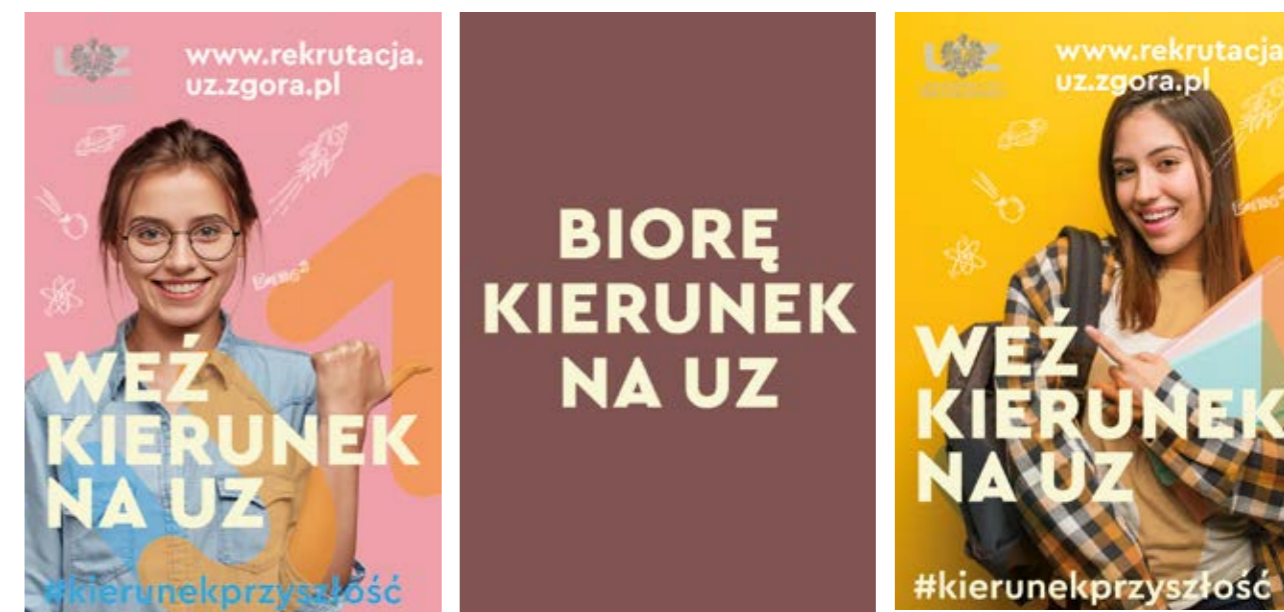
#UZgora

lety studiowania na UZ oraz mieszkania w Zielonej Górze. Są to m.in.: #kierunekkariera, #kierunekprzyszłość, #kierunekdobrapraca, #taniestudiowanie, #studiabliskodomu czy #UZgora.

Warstwa graficzna kampanii jest estetyczna, przemysłowa i ma trafić do młodego odbiorcy. Widzimy zdjęcie przyszłego studenta, którego wyraz twarzy jest pozytywny, i który gestem wskazuje na dobry wybór. Hasło ma nakłaniać do sprawdzenia oferty edukacyjnej uniwersytetu. Elementy graficzne w tle pokazują w przyjazny sposób myśli osoby ze zdjęcia i jednocześnie łączą się z danym kierunkiem studiów (teleskop, stetoskop, planety, kodeks, Temida itp.). Różne kolory tła uatrakcyjniają wizualną stronę kampanii i wspierają komunikat o "kolorowej przyszłości" absolwentów uczelni. Umowna forma skrótu "UZ" wzmacnia markę oraz w symboliczny sposób nawiązuje do kierunku poprzez zrobienie z litery „Z” strzałki.

Istotnym elementem kampanii jest zachęcenie do podjęcia studiów w Zielonej Górze, mieście optymalnym, gwarantującym możliwości podobne do tych w wielkich metropoliach. Oprócz bogatej oferty edukacyjnej można tu skorzystać z ekologicznej i ekonomicznej komunikacji - są tu elektryczne autobusy i hulajnogi, a także rowery miej-

skie. Miasto proponuje szereg rozrywek i aktywności sportowych, od Centrum Rekreacyjno-Sportowego z pływalnią i salą widowiskową na 5 tys. osób, przez Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji z pięciobojem nowoczesnym na światowym poziomie, Ogród Botaniczny, po Aeroklub Ziemi Lubuskiej. Zielona Góra wraz ze swoim uniwersytetem to znakomite miejsce na rozwój kariery zawodowej.

WIADOMOŚCI WYDZIAŁOWE

Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogorskiego

Institut Sztuk
Wizualnych
UZ

GRAFIKI I RYSUNKI PANDEMICZNE PROF. JACKA SZEWCZYKA W GALERII REKTORAT I ON-LINE

W Galerii Rektorat odbyła się wystawa GRAFIK I RYSUNKÓW PANDEMICZNYCH Jacka Szewczyka dostępna online na stronie Instytutu Sztuk Wizualnych, vide: <http://www.isp.uz.zgora.pl/index.php/aktualnoci/1-najnowszy/1434-jacek-szewczyk-grafiki-i-rysunki-pandemiczne> oraz profilu fb i stronie Galerii Rektorat.

PROF. JACEK SZEWCZYK

Jacek Szewczyk urodził się we Wrocławiu. Studia we wrocławskiej PWSSP – obecnie Akademia Sztuk Pięknych im. Eugeniusza Gepperta. Dyplom z wyróżnieniem z projektowania graficznego w 1982 r. w Pracowni Projektowania Graficznego prof. Jana Jaromira Aleksyuna i w Pracowni Grafiki Warsztatowej prof. Haliny Pawlikowskiej. Od 1982 r. pracuje w ASP we Wrocławiu.

W 2003 r. otrzymuje tytuł profesora zwyczajnego. Obecnie prowadzi Pracownię Rysunku Kreatywnego na Wydziale Grafiki i Sztuki Mediów. Od 2005 r. do 2012 r. był rektorem ASP we Wrocławiu, natomiast od 2012 r. do 2020 r. dziekanem Wydziału Grafiki i Sztuki Mediów.

Poza pracą na uczelni zajmuje się grafiką i rysunkiem. Brał udział w wielu wystawach, konkursach graficznych

Uniwersytet Zielonogorski
Galeria Rektorat
zapraszają na prezentowaną w sieci wystawę

GRAFIKI I RYSUNKI PANDEMICZNE JACEK SZEWCZYK

Wystawa będzie dostępna online od poniedziałku 7 grudnia 2020 r. na stronie Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogorskiego oraz profilu fb i stronie Galerii Rektorat.

i rysunkowych w Polsce i za granicą. Otrzymał kilka nagród i wyróżnień.

Grafiki i rysunki Jacka Szewczyka znajdują się w zbiorach:

Biblioteki Narodowej w Warszawie,
Biblioteki Zakładu im. Ossolińskich we Wrocławiu,
Gabiniecie Rycin Polskiej Akademii Nauk w Krakowie,
Muzeum Narodowego we Wrocławiu,
Muzeum Miejskiego we Wrocławiu,
Muzeum Regionalnego w Bydgoszczy,
Boras Kunstmuseum – Szwecja,
Norrbottnens Lans Landsting - Lulea – Szwecja,
Botkyrka, Lulea i Falun Kommun – Szwecja,
Grafikens Hus Mariefred – Szwecja
oraz kolekcjach prywatnych.

FOT. MAREK LALIKO

FOT. MAREK LALIKO

FOT. MAREK LALKO

KOLEKCJA INSTYTUTU SZTUK WIZUALNYCH – WYSTAWA W GALERII REKTORAT

Wystawa plastyczna, która do połowy marca prezentowana była w Galerii Rektorat, jest premierową prezentacją Kolekcji Instytutu Sztuk Wizualnych Uniwersytetu Zielonogórskiego. Daje ona wgląd w szeroki profil artystyczny dokonanych pracownikami Instytutu, reprezentujących różne dyscypliny sztuk plastycznych - malarstwa, rysunku, grafiki, fotografii, instalacji, performansu i multimedii (w tym z komponentami sztuki wideo), a także projektowania wnętrz i designu. Prezentowaną po raz pierwszy kolekcję w Galerii Rektorat zobaczyć można było *in statu nascendi*. W założeniach, jako żywy organizm, będący odzwierciedleniem rozwoju Instytutu, ma być ona z czasem uzupełniana o kolejne dzieła. W sensie aranżacyjnym całość tej wystawy budzi skojarzenia z lapidarium - zbiorem stosunkowo drobnych obiektów - fragmentów/cytatów z większych cykli i mniejszych wersji monumentalnych dzieł, apelując do odbiorcy wielozmystowo, poprzez bogactwo form i faktur, grę monochromii, barw i transparencji oraz dźwięków ewokowanych przez rytm filigranowych struktur ze szkła. Docelowo ta swoista wizytówka Instytutu, powstała z inicjatywy wicedyrektora dr. Marka Lalcko, na stałe eksponowana będzie w gabinecie dyrektora prof. dr hab. Pauliny Komorowskiej-Birger.

W obecnym kształcie Kolekcja Instytutu Sztuk Wizualnych obejmuje prace 21 artystów, w sposób reprezentatywny odnoszące się z jednej strony do ich dorobku, z drugiej zaś przekrojowo wskazujące na wszystkie dziedziny, będące przedmiotem akademickiej edukacji artystycznej na Uniwersytecie Zielonogórskim.

W Kolekcji znajdują się prace malarskie dr Barbary Bańdy (*Czarny pajak*, 2016, z cyklu *Niesamowite opowieści - niepowtarzalność obrazu*), dr. hab. Radosława Czarkowskiego, prof. UZ (2000), dr. Jarosława Jeschke (b.t., z cyklu *Renaturalizacja*, 2016), dr. hab. Jarosława Łukasika (*Modelka w oknie*, 2016) oraz dr. hab. Ryszarda Woźniaka, prof. UZ (*Portret podzielony*, 2011, z cyklu *Siła powtórzeń, radość tworzenia*) - ukazujące szerokie spektrum środków obrazowania czy przekazywania emocji - od figuracji do abstrakcji.

W zakresie treści cechuje je bogactwo odniesień - od wizyjno-symbolicznych nawiązań do prozatorskiej opowieści przybierających formę nasyconych barwą organicznych plam ekoliny, poprzez refleksję nad mentalną, wizualną i wzrokową relacją między kobietą i mężczyzną po znakową rejestrację destrukcyjnego wpływu człowieka na środowisko, w tym dewastacji terenów postindustrialnych i ich ponownego zagarniania przez naturę. Nadto prezentowane prace wnoszą głos w dyskurs na temat nośności klasycznych wzorców ikonograficznych, takich jak modelka w oknie, konotujących uczucie nostalgii, a także obnażają przewrotność hasel reklamowych, obiecujących jedynie „The Pleasure of Painting” w procesie tworzenia, w który *de facto* wpisane jest i cierpienie.

Rysunek reprezentuje kompozycja mgr Joanny Fuczko *Ślady* (2020) stworzona specjalnie do instytutowej kolekcji, złożona z dwóch figur idealnych - wpisanego w kwadrat koła wypełnionego przez fale rozdrgnanych, rwanych linii pnących się ku jej górnym krawędziom.

W kolekcji Instytutu Sztuk Wizualnych znalazło się kilka prac graficznych, wśród nich autorstwa prof. Andrzeja Bobrowskiego. Wykonany w pracochłonnej klasycznej tech-

FOT. MAREK LALKO

nice suchej igły *Autoportret* prof. Piotra Szurka z 1999 r., to jeden z licznych dokumentów jego introspekcyjnej, naznaczonej ambiwalentnym stosunkiem do własnej osobowości. Zaś dr Maryna Mazur, w swej kompozycji w technice akwaforty i akwatinty, za pomocą symbolicznego skrótu obrazowego odnosi się do tematu umownych granic *Przestrzeni publicznej* (2018-2019). Prace dr. Pawła Andrzejewskiego (z cyklu *Hybrydowy świat*, 2018) i dr Katarzyny Dziuby (*Processing 007_X*, 2018) oraz mgr. Mirosława Gugaty (*Noc jest ciągła*, 2020, z cyklu *TYPO-UPRAWY*) wskazują na to, iż współczesna grafika to już nie tylko czarno-białe odbitki na papierze, lecz często urzekające intensywnością fluorescencyjnych barw pulsary energii - cyfrowe, pigmentowe druki czy polimorficzne formy, tworzone np. z użyciem kaligrafii na różnych strukturalnych podłożach, a to, co tradycyjnie postrzegane jest jako szablon czy tło określonych motywów traktowane być może jako finalne dzieło.

Fotografia, choć najczęściej jest składową szeroko reprezentowanych na wystawie multimedii, w twórczości dr. Marka Lalcko traktowana jest jednak częściej na prawach autonomii, a zarazem z ambicją obnażenia tajemnic warsztatu (*Odcisk*, 2020, rayogram - negatyw klasyczny i trzy negatywy szklane połączone na jednej odbitce na papierze żelatynowo-srebrnym). W innych wystawianych obecnie dziełach funkcjonuje ona jedynie jako komponent lub dokument większych całości, w których nadrzędną rolę odgrywa performans czy dynamiczna poklatkowa prezentacja, jak choćby w pracach dr Aleksandry Kubiak, *Rzeka. Nr 1* (2014) oraz dr hab. Heleny Kardasz, prof. UZ *Nie zapomnij* (2018 z jej wystawy indywidualnej pt. *Figura*) czy slajd eksponowany jak zatrzymany kadr filmu wideo (dr Patrycja Wilczek-Sterna, *Chodzi o chodzenie*, 2009) ożywiany nadto w trakcie pierwotnej projekcji w działaniach performatywnych.

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALKO

FOT. MAREK LALKO

Instalacja niejedno ma imię. Raz przybiera kształt jakby „kosmicznych” filigranowych form ze szkła, na poty spalonych uderzeniem meteorytu, dyscyplinowanych przez rytmiczne zestawienie zunifikowanych abstrakcyjnych kostek o nieokreślonej proveniencji, jak w przypadku pracy prof. dr hab. Pauliny Komorowskiej-Birger (*6 x ugier*, 2019). Innym razem wydaje się znacznie bliższa codzienności jako assemblaż martwych i na pozór banalnych przedmiotów, w rzeczywistości okazując się jednak medium służącym do przywoływania konkretnych odniesień biograficznych i symbolem upływu czy „uaktualniania” mijającego czasu. Taki wydzwięk mają choćby prace dr hab. Alicji Lewickiej-Szczegóły, prof. UZ (*Kilka rzeczy razem_ 98-18*, 2019) i dr. Piotra Czecha (*między którymi...*, 1998). Choć zgodnie z terminologią fachową sztuki współczesnej zalicza się je do kategorii obiektów, sens tego pojęcia daleki jest od jego potocznego znaczenia. Temu ostatniemu bliższy jest natomiast przedmiot codziennego użytku, taki jak np. mebel. Tymczasem - paradoksalnie - autorka prezentowanego na wystawie tapicerowanego siedziska z cyklu *Struktury multiwizualne* (2019), dr Anna Owsian, określa je mianem obrazu-mebla, akcentując jego przynależność do sztuki wysokiej. Za taką jego kategoryzacją przemawia fakt wykorzystania jako tapicerki tkaniny z zaprojektowanym przez artystkę nadrukiem z motywem zmultiplikowanych abstrakcyjnych struktur. Taka indywidualizacja designu wskazuje na to, iż we współczesnym projektowaniu coraz bardziej respektuje się nie tylko zasady ergonomii, lecz również dąży się do niestandardowych rozwiązań estetycznych, wychodząc naprzeciw oczekiwaniom wymagających użytkowników.

Zaprezentowane na wystawie, bardzo różne w swej materialnej naturze i wymowie ideowej, dzieła trudno synte-

tycznie opisać za pomocą zwartej formuły interpretacyjnej. Wskazują one bowiem na każdorazowo odmienne, indywidualne sposoby artystycznej inwestycji codziennych zjawisk i doznań współczesnego człowieka, związanych z dociekaniem sensów rodzących się na styku słów i obrazów. Są one również wyrazem refleksji, choćby nad mechanizmami funkcjonowania reklamy i komunikacji albo przemijaniem - ludzkiego istnienia i tworzonych przez człowieka struktur społecznych czy urbanistycznych. W tym sensie Kolekcja Instytutu Sztuk Wizualnych jest nie tylko dokumentem dyskursu na temat granic poszczególnych dyscyplin sztuki oraz granic sztuki i codzienności. Koncipowana jest również jako zaproszenie widza do dialogu na temat tego, co przeżywane w sposób bardzo osobisty, a jednak mimo wszystko komunikowalne i zrozumiałe jako uniwersalne doświadczenie - emocji, etyki, estetyki, ergonomii czy ekologii.

Lidia Głuchowska

Kuratorzy:
dr Marek Lalko, dr Lidia Głuchowska

Autorzy wystawianych prac:
dr Paweł Andrzejewski, dr Barbara Bańda, prof. Andrzej Bobrowski, dr hab. Radosław Czarkowski, prof. UZ, dr Piotr Czech, dr Katarzyna Dziuba, mgr Joanna Fuczko, mgr Mirosław Gugala, dr Jarosław Jeschke, dr hab. Helena Kardasz, prof. UZ, prof. dr hab. Paulina Komorowska-Birger, dr Aleksandra Kubiak, dr Marek Lalko, mgr Joanna Legierska-Dutczak, dr hab. Alicja Lewicka-Szczegóły, prof. UZ, dr hab. Jarosław Łukasik, prof. UZ, dr Anna Owsian, dr Maryna Mazur, dr Patrycja Wilczek-Sterna, prof. Piotr Szurek, dr hab. Ryszard Woźniak, prof. UZ

LOT IKARA

CZĘŚĆ II

WYSTAWA DEDYKOWANA ZENONOWI POLUSOWI

GALERIA BWA, ZIELONA GÓRA, WRZESIEŃ 2020

Lot Ikara to wystawa poświęcona pamięci Zenona Polusa (1953-2013), artysty i organizatora życia kulturalnego Zielonej Góry. Pierwsza część wystawy była prezentacją różnorodnych postaw artystycznych - jego przyjaciele, znajomi, współpracownicy i wychowankowie pokazali prace - czasem ściśle związane ze swoimi relacjami z Polusem, a czasem swobodnie odnoszące się do jego twórczości, osoby, biografii. Druga część wystawy, w małej sali Galerii BWA w Zielonej Górze, to wybór prac, szkiców, rysunków, notatek wybranych z ogromu luźnej dokumentacji.

Dla Polusa sztuka, to zestaw obiektów i aktywności, które nie tworzą znaczeń, a raczej je prowokują. Według niego rolą współczesnego artysty jest eksperymentowanie, które przypomina o wędrowaniu po labiryncie bez mapy i stałego punktu odniesienia.

Polus szukał przedmiotów nietypowych, produktów marginalnych, relikwów, odprysków rzeczywistości, szkicował je. Zenona zawsze interesowały przedmioty zdegradowane, porzucone, pochodzące ze śmietnika współczesnej cywilizacji. W Jego postrzeganiu świata zatarciu uległa granica między *przedmiotem sztuki*, a *przedmiotem nie-sztuki*. Taki jest właśnie ten zbiór.

Na całość ekspozycji składały się szkice z różnych okresów jego artystycznej działalności. Projekty znaków graficznych, projekty plakatów, projekty nigdy nie zrealizowanych instalacji. Jest bogata dokumentacja jego realizacji w ramach Kunstszenen Tagebau - I Biennale LandArt, Europa-Biennale Niederlausitz, II Biennale LandArt Cottbus (Niemcy) oraz Land Gewinnen - Kulturlandschaft Gotzsche, Landschaftskunstprojekt - EXPO 2000 w Dessau (Niemcy), oraz szkice prac realizowanych w ramach powołanego przez niego *Biennale Sztuki Nowej*.

Inna, poruszająca w swojej prostocie, szczególna praca, to *Wysoka fala nad Płiszką*. Zbudowana z patyków, konstrukcja, budowla, fala - która nie miała odbiorców.

Polus zrobił to dla natury, dla ptaków i zwierząt. Taki *most* i *nie-most*, nie łączy się z żadnym brzegiem, nie można na niego wejść, jest czystą kompozycją pozbawioną sprecyzowanych funkcji, a jednocześnie stanowiącą projekcję emocji, odwołujących się do naszego przelotnego wzruszenia. Powstanie *Wysokiej fali* było momentem refleksji Artysty nad istotą i sensem tworzenia, kreowania swoistego rodzaju *sztuki dla sztuki*, istniejącej bez publiczności.

Natura stanowiła dla Niego szansę na utrwalenie lub wręcz odnalezienie autentyczności w byciu artystą. Naturalność wyrażał spontaniczną zdolnością *świeżego* postrzegania otoczenia, utrzymania intensywnego i zmysłowego kontaktu z naturą i ludźmi.

Skrzydło Ikara to instalacja, która była prezentowana w głównej części ekspozycji, w małej sali została uzupełniona pierwszymi szkicami koncepcyjnymi, rysunkami i analizami.

Ta wystawa to swoista kolekcja Polusa, to zbiór zbudowany z fragmentów działalności artystycznej, to ślad ludzkiego istnienia. Polus powtórzyłby zapewne za Krzysztofem Pomianem, że stanowi ona *zbiór rzeczy dziwnych i ciekawych*. Kolekcjonowanie w pamięci nie istnieje samo przez się, wymaga impulsu, rodzaju przywołania i wzmocnienia. *Lot Ikara* to wehikuł, który przenosi nas w czasie, przestrzeni, zmienia konteksty i znaczenia, prowokuje wspomnienia, jakbyśmy oglądali album ze starymi zdjęciami.

Lot Ikara odbywał się jako część Biennale Zielona Góra, nowej wspólnej inicjatywy Uniwersytetu Zielonogórskiego, Galerii BWA, Muzeum Ziemi Lubuskiej, Fundacji Salony, przy wsparciu finansowym Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Miasta Zielona Góra.

Kuratorzy wystawy
Magdalena Gryśka
Wojciech Kozłowski

FOT. MAREK LALKO

MARIUSZ A. DAŃSKI CZAS ZAPRZESZŁY DOKONANY – GRAFIKA CYFROWA

INSTYTUT SZTUK WIZUALNYCH,
UNIwersYTET ZIELONOGÓRSKI

WYSTAWA CZYNNNA: 16.03–9.04.2021

Próbując opisać oczekiwania względem własnej twórczości czuję zazwyczaj pewną trudność i nieporadność. Pojawia się dysonans oczekiwań i wyobrażeń. Unaoczniają się trudne pytania, na które czasami brakuje dobrych odpowiedzi. Zastanawiam się jak opowiedzieć o obrazie, a właściwie o jego projekcji, ponieważ to na granicy postrzegania poszukuję rozwiązań problemów plastycznych wywodzących się z obrazowania cyfrowego. Wciąż dążę do odkrycia elementu, który pozwoli na połączenie idei binarnego przedstawienia świata z materią rzeczywistości.

Prace prezentowane na wystawie „Czas zaprzeszy dokonany - grafika cyfrowa” to przegląd wyselekcjonowanych grafik, wybranych z kilku cykli realizowanych przeze mnie w ciągu ostatnich lat. Sam tytuł nawiązuje do zagadnienia czasu zaprzeszy - czasu, który wykorzystywany bywa dla podkreślenia uprzedniości czasowej danego zdarzenia. Uprzedniości, która do pewnego stopnia determinuje sposób w jaki postrzegam swoją twórczość. Czasu, w którym notuję za pomocą języka plastycznego coś, co już się wydarzyło w mojej głowie.

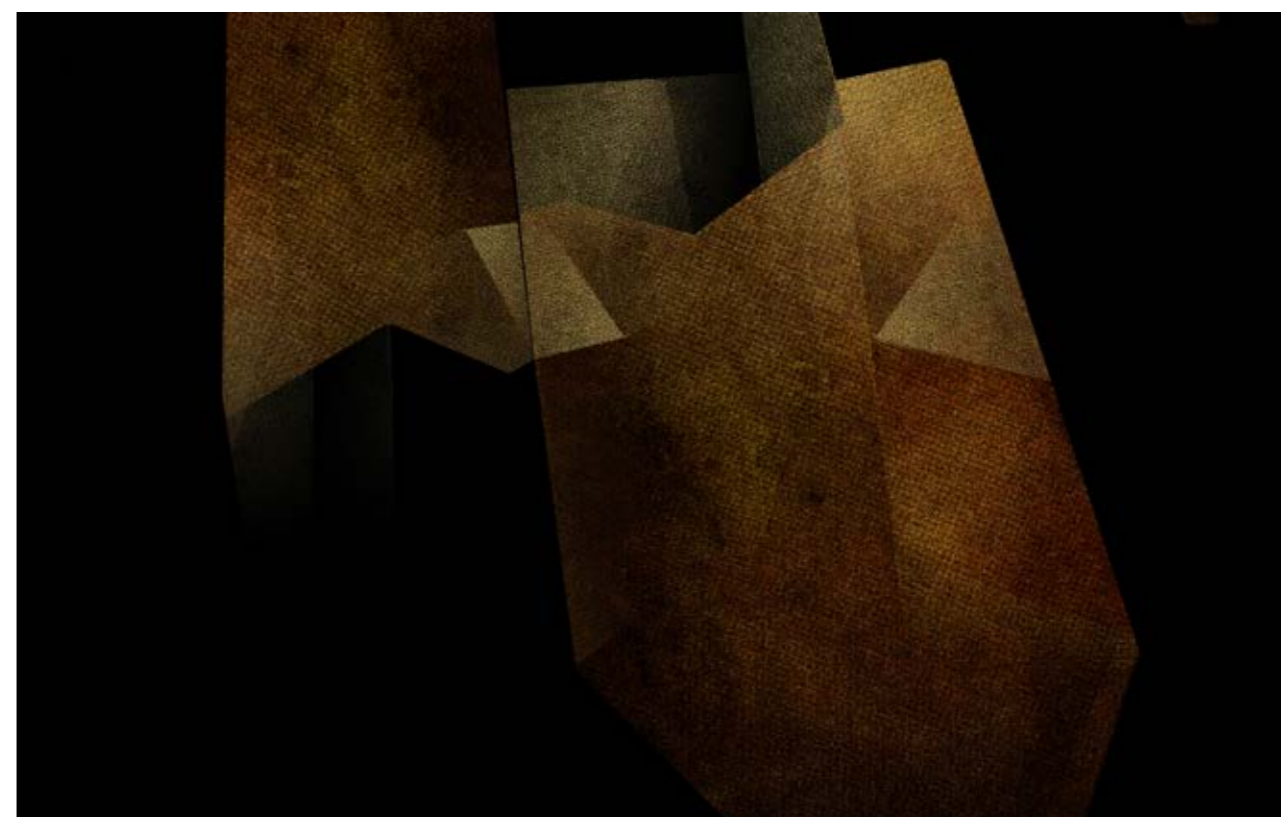
MARIUSZ A. DAŃSKI

Kontakt: mdanski@wp.pl
www.danski.uniwersytetradom.pl

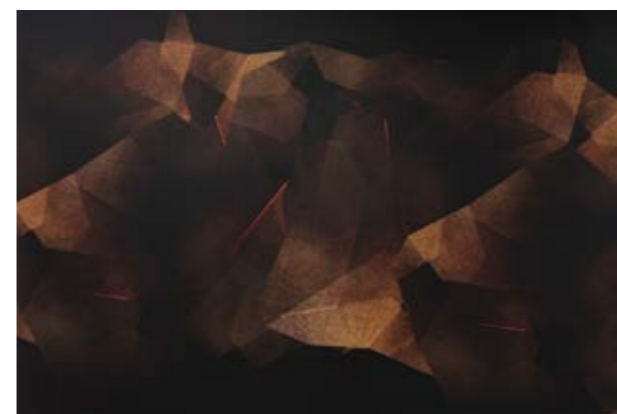
Mariusz A. Dański urodził się w Radomiu. W latach 1995-2000 studiował w Katedrze Wychowania Plastycznego Wydziału Nauczycielskiego Politechniki Radomskiej (obecnie UTH w Radomiu). Dyplom w zakresie działań multimedialnych uzyskał w 2000 r. w pracowni prof. Aleksandra Olszewskiego, aneks z grafiki warsztatowej w pracowni prof. Krzysztofa Wyznera. Od tego roku pracuje na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego w Radomiu, a od 2012 r. jest jego prodziekanem. 1 października 2019 r. został kierownikiem Katedry Mediów Cyfrowych i Struktur Przestrzennych. Od 1 stycznia 2018 r. jest zatrudniony na stanowisku prof. UTH Rad.

M. Dański jest członkiem Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie (2008) i laureatem kilkunastu nagród w konkursach graficznych. Uprawia twórczość w zakresie grafiki, rysunku i nowych mediów.

Jego prace znajdują się w zbiorach: Galerii Test w Warszawie (kolekcja „Warszawska Grafika Miesiąca”), Stowarzyszenia Międzynarodowe Triennale Grafiki w Krakowie, Muzeum Sztuki Współczesnej w Radomiu, International Biennial of Miniature Art Timisoara, Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach (ex librisy), Centrum Sztuki Współczesnej Toruń (ex librisy) i Wspólnoty Gdańskiej (ex librisy).

MARIUSZ DAŃSKI, Z CYKLU VANA FIGURIS – NA DWA, NA RAZ, 2012, DRUK PIGMENTOWY NA PŁÓTNIE, 100X70 CM

FOT. MAREK LALKO

WYDZIAŁ BUDOWNICTWA, ARCHITEKTURY I INŻYNIERII ŚRODOWISKA

WYTYCZNE MINISTERSTWA INFRASTRUKTURY NA TEMAT DRÓG I MOSTÓW

Ideę powstania grupy wytycznych na temat mostów, jak i dróg w pełni popieram. Dlatego też mam satysfakcję, że znalazłem się ze swoim zespołem w gronie specjalistów przygotowujących te dokumenty dla Ministerstwa Infrastruktury.

Jako już doświadczony człowiek, mam okazję obserwować, jak dynamicznie zmienia się poziom wiedzy i rozwiązań technicznych w zakresie infrastruktury komunikacyjnej. Wdrażane są sukcesywnie nowe materiały i technologie ale także, mamy coraz większe potrzeby w zakresie dróg i mostów, jako ich użytkownicy. Z tego względu parametry nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej powinny spełniać stale rosnące wymagania. Dotyczy to zarówno szeroko rozumianego komfortu, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa użytkowników, ale również optymalizacji nakładów na utrzymanie infrastruktury oraz ekologii. Dlatego też konieczne było opracowanie nowych dokumentów merytorycznych, które odpowiadałyby obecnej rzeczywistości technicznej, w której żyjemy.

Myślę, że trafnym pomysłem Ministerstwa Infrastruktury a także koordynatora prac - czyli IBDiM był sposób organizacji pracy przy tworzeniu tych dokumentów tj. utworzenie specjalistycznych grup roboczych dla opracowania poszczególnych zeszytów wytycznych, a także to, że wyniki tych prac były sukcesywnie omawiane na cyklicznych spotkaniach plenarnych, gdzie istniała swobodna możliwość wymiany doświadczeń i sugestii członków poszczególnych zespołów. Kolejnym nie mniej ważnym etapem prac, była weryfikacja opracowanych projektów wytycznych przez recenzentów.

Dodam od siebie, że jako wieloletni główny koordynator Systemu Gospodarki Mostowej wiem, jak ważny jest proces wdrażania nowych dokumentów i standardów. Dlatego też doceniam Polski Kongres Drogowy, za podjęcie się organizacji konsultacji społecznych w postaci cyklu ogólnodostępnych Webinarów, który został zorganizowany na zlecenie MI. Etap ten polegający na kompilowaniu uwag środowiska na podstawie prezentacji poszczególnych wytycznych, pozwolił na ostateczne dopracowanie projektów wytycznych dla szerokiego grona odbiorców.

Na podstawie posiadanego doświadczenia zawodowego uważam, że zaletą nowych wytycznych jest ich nie obligatoryjność, a fakt jedynie rekomendacji przez Ministra Infrastruktury do stosowania. Tym samym stanowią one zbiór

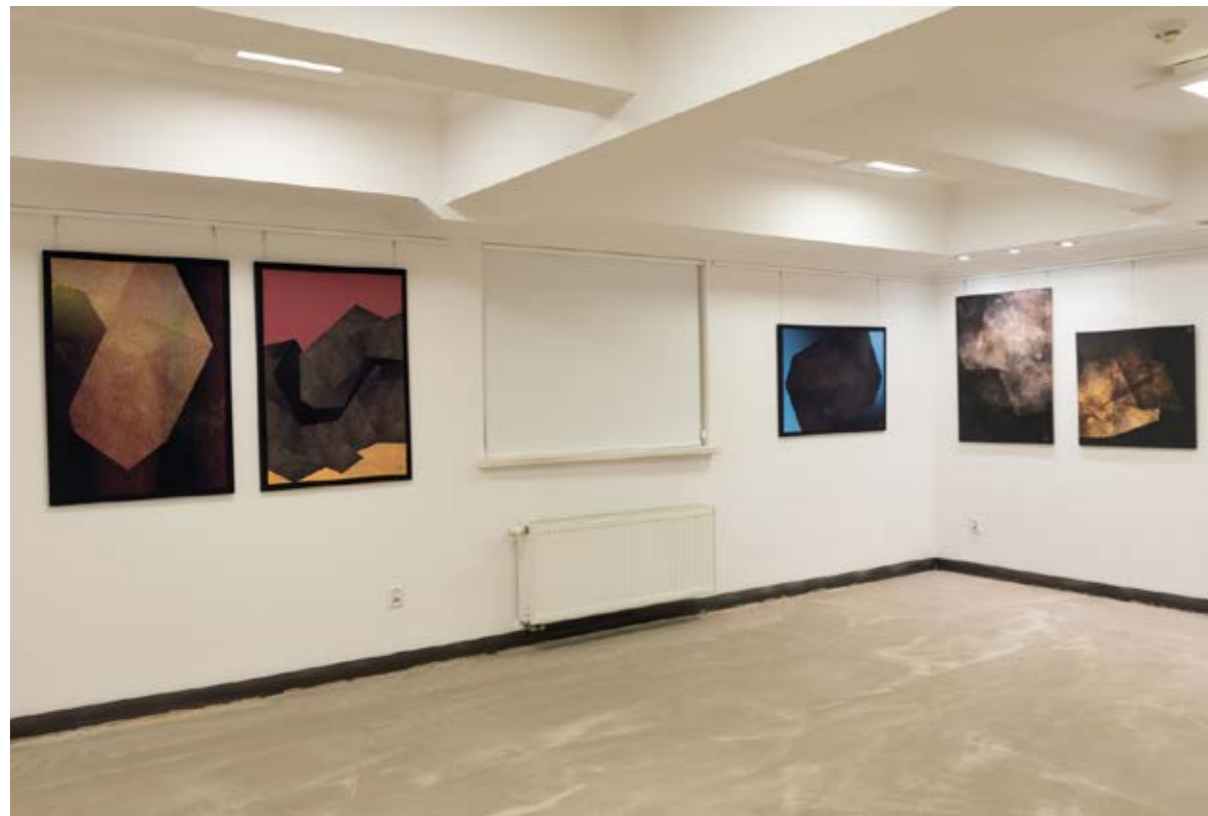

uniwersalnej i aktualnej wiedzy technicznej. Jak wiadomo, w praktyce inżynierskiej, niejednokrotnie zdarzają się sytuacje gdzie istnieje możliwość zastosowania bardziej optymalnych, indywidualnych rozwiązań technicznych.

Warto również podkreślić, że sposób redakcji poszczególnych wytycznych został przez Zleceniodawcę, tak opracowany, aby wraz z postępowaniem techniki lub zmianami legislacyjnymi możliwa była bieżąca wymiana poszczególnych, wybranych rozdziałów wytycznych, czyli sukcesywna aktualizacja ich treści.

Wyrażam nadzieję, że nowe dokumenty pomogą nam w tworzeniu zoptymalizowanych obiektów mostowych z korzyścią dla zmniejszenia kosztów ich utrzymania wraz z odpowiednim zarządzaniem m.in. z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi BIM, które to, co warto podkreślić również są elementem nowych wytycznych.

prof. dr hab. inż. Adam Wysokowski
Kierownik Zakładu Dróg, Mostów i Kolei
Uniwersytet Zielonogórski

FRAGMENT EKSPOZYCJI PRAC MARIUSZA DAŃSKIEGO, FOT. MAREK LALKO

Panu dr. hab. RADOSŁAWOWI CZARKOWSKIEMU, prof. UZ
wyraży głębokiego współczucia i żalu z powodu odejścia TATY

składa

Dyrektor Instytutu Sztuk Wizualnych, Dziekan Wydziału Artystycznego
i cała społeczność Instytutu Sztuk Wizualnych i Wydziału Artystycznego

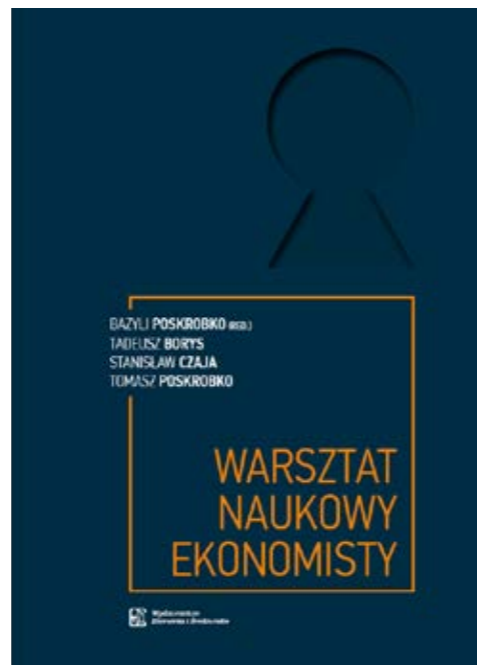
WYDZIAŁ EKONOMII I ZARZĄDZANIA

LEKTURA NA CZAS PANDEMII

Każdy z nas w różny sposób stara się sobie radzić z izolacją z jaką musimy się już od roku zmagać. Jednym ze sposobów jest dobrą lekturą. Warto połączyć przyjemne z pożytecznym. Chciałabym wszystkim młodym ekonomistom, odkrywającym meandry ścieżki naukowej, polecić książkę pod tytułem *Warsztat naukowy ekonomisty*, która ukazała się pod redakcją Profesora Bazylego Poskrobki. Jest to monografia zespołu autorskiego, w skład którego wchodzi: prof. Tadeusz Borys, pracownik Wydziału Ekonomii i Zarządzania UZ, prof. Stanisław Czaja z Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, prof. Bazyl Poskrobko i dr Tomasz Poskrobko z Uniwersytetu w Białymstoku. Dla wtajemniczonych, już sam skład autorski jest gwarantem dobrej lektury. Jak wskazują sami autorzy, pomysłem na książkę jest efektem ich doświadczeń w promowaniu młodych adeptów nauki w zakresie dyscyplin ekonomicznych. Monografia składa się z dziewięciu rozdziałów, w których autorzy odkrywają czytelnikowi tajniki warsztatu naukowego, dzieląc się swoimi doświadczeniami i spostrzeżeniami nabytymi podczas wieloletniej pracy naukowej.

W pierwszych trzech rozdziałach autorzy przedstawili przebieg procesu twórczego w umyśle człowieka, przy uwzględnieniu problemu kreowania nowej wiedzy; istotę ekonomii jako nauki społecznej oraz aksjologiczne podstawy badań i rozważań ekonomicznych. W kolejnych dwóch rozdziałach skoncentrowali się na nauce jako obszarze twórczości, wyjaśnili istotę metodologii nauk oraz metody poznania naukowego i badań empirycznych w ekonomii. W pozostałych rozdziałach zaprezentowali praktyczne wskazówki, a wśród nich matrycę logiczną opracowania naukowego, zasady komponowania i redagowania tekstów naukowych, recenzowanie opracowań z ekonomii oraz wybrane problemy higieny pracy umysłowej. Dzięki moim wcześniejszym dyskusjom z prof. Tadeuszem Borysem, miałam możliwość poznania idei matrycy logicznej opracowania naukowego z ekonomii, co udało mi się już zastosować w mojej pracy naukowej.

Książka jest swoistego rodzaju przewodnikiem - jak uniknąć pojawiających się w naszych pracach naukowych

uchybień metodycznych i formalnych, a czasami również merytorycznych. Zachęcam do lektury. Książka jest dostępna w formie elektronicznej w wolnym dostępie m.in. w Repozytorium Uniwersytetu w Białymstoku.

Anetta Barska

W tekście wykorzystano informacje zawarte we Wstępie książki Borys, T., Czaja, S., Poskrobko, T., & Poskrobko, B. (2020). *Warsztat naukowy ekonomisty*. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko. Białystok.

WYDZIAŁ HUMANISTYCZNY

INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ

„MAŁA” I „DUŻA” OLIMPIADA POLONISTYCZNA NA UNIwersYTECIE ZIELONO- GÓRSKIM PODSUMOWANIE ETAPU OKRĘGOWEGO

6 marca 2021 r. zakończył się etap okręgowy I Olimpiady Literatury i Języka Polskiego (dla szkół ponadpodstawowych), a trzy tygodnie wcześniej, 13 lutego 2021 r. etap okręgowy II Olimpiady Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Podstawowych. Tym samym zamknięto część okręgową obu („małej” i „dużej”) olimpiad polonistycznych, przeprowadzoną przez komitety mające swą siedzibę w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Olimpiada Literatury i Języka Polskiego jest organizowana przez Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie już od ponad pół wieku. Jej idea opiera się na systematycznej i bezpośredniej współpracy środowisk szkolnych i akademickich, a jej celem jest rozwijanie zainteresowania

uczniów wiedzą humanistyczną oraz podnoszenie poziomu nauczania przedmiotów humanistycznych w szkole. Olimpiada polonistyczna umożliwia zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami literaturoznawstwa i nauki o języku, a także z problematyką teatrologiczną i kulturoznawczą. Dzięki swemu bogatemu programowi staje się istotnym czynnikiem pobudzania aktywności intelektualnej uczniów.

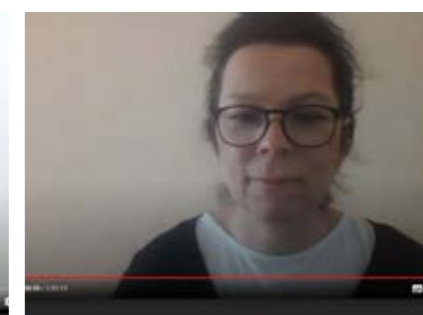
W roku ubiegłym Instytut Badań Literackich PAN w Warszawie po raz pierwszy ogłosił także Olimpiadę Literatury i Języka Polskiego dla Szkół Podstawowych, proponując uczniom kształcącym się na tym szczeblu, a szczególnie w prestiżowym ogólnopolskim przedsięwzięciu. Podczas olimpiady uczniowie mogą ugruntować i rozwinąć znajo-

PROF. DR HAB. MAŁGORZATA MIKOŁAJCZAK

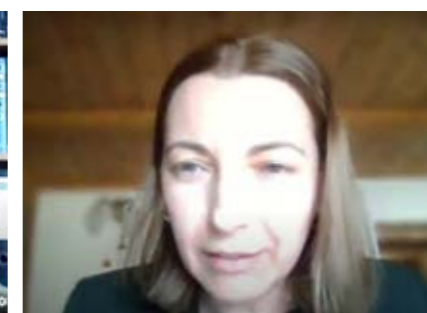
DR HAB. DOROTA KULCZYCKA

DR HAB. MONIKA KACZOR

DR HAB. PIOTR KŁADOCZNY

DR ANETA NAROLSKA

DR JOANNA WAWRYK

mość literatury, języka i kultury polskiej, mogą podjąć ambitne zadania polonistyczne i zdobyć wiedzę, daleko wykraczającą poza standardy szkoły podstawowej.

Obie olimpiady są skierowane do uczniów, ale ich wydźwięk jest szerszy, służą bowiem przywracaniu należnego miejsca w nauczaniu szkolnym wartościom humanistycznym, potwierdzają wysoką rangę języka polskiego i polskiego piśmiennictwa w życiu społecznym, przyczyniają się do głębszego rozpoznania narodowej i europejskiej tradycji literackiej oraz tożsamości kulturowej.

W związku z ustanowieniem „małej” olimpiady ponad rok temu zawiązał się przy Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Zielonogórskiego Komitet OLiJP-SP. Jego członkami zostali pracownicy zielonogórskiej polonistyki: dr Kamila Gieba - sekretarz, prof. UZ, dr hab. Monika Kaczor, prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak - przewodnicząca, dr Aneta Narolska oraz nauczyciele języka polskiego: Małgorzata Jach, Katarzyna Skibińska i Zofia Szachowicz. Niemal wszystkie te osoby weszły następnie w skład nowego Komitetu „dużej” olimpiady, który został powołany w ubiegłym roku, przejmując obowiązki wcześniejszego Komitetu. Do tego czasu przez wiele lat funkcję przewodniczącego KO OLiJP pełnił prof. dr hab. Marian Bugajski, a w komitecie współpracowały z nim m.in. prof. UZ, dr hab. UZ Anna Wojciechowska i prof. UZ, dr hab. Marzanna Uździcka, zatrudnione w Instytucie Filologii Polskiej UZ. Przewodniczącą nowego Komitetu została prof. dr hab. Małgorzata Mikołajczak, sekretarzem dr Joanna Wawryk. W tegorocznej edycji „dużej” olimpiady w pracach Jury Komitetu uczestniczyło ponadto dwoje innych pracowników Uniwersytetu Zielonogórskiego: dr hab. prof. UZ, Dorota Kulczycka i dr hab. Piotr Kładocznny.

W tym roku obie olimpiady miały wyjątkowy charakter. Ze względu na panującą w Polsce epidemię wirusa Covid-19 cały etap okręgowy przebiegał zdalnie. Zarówno część pisemna, jak i ustna „małej” i „dużej” olimpiady odbyły się na platformie Google Meet, a poprzedziły je wcześniejsze spotkania on-line z Komitetem Głównym, który czuwał nad

internetową obsługą zawodów oraz wspólnie z uczniami testowanie internetowych narzędzi.

W trakcie zawodów „małej olimpiady” na etapie szkolnym wyłoniono 31 osób. Do zawodów okręgowych zakwalifikowało się 20 osób i wszystkie dostały się do części ustnej etapu okręgowego. Po ustnych eliminacjach Komitet rekomendował do zawodów centralnych 12 uczniów. Natomiast w przypadku „dużej” olimpiady na etapie szkolnym zakwalifikowało się 47 osób, do zawodów okręgowych przeszło 47 osób, z tego w części ustnej etapu okręgowego uczestniczyło 16 osób. Spośród tych osób Komitet rekomendował do etapu centralnego 9 uczniów.

Wszystkie rekomendowane osoby zostały nagrodzone bonami książkowymi, które ufundował JM Rektor Uniwersytetu Zielonogórskiego, prof. dr hab. Wojciech Strzyżewski. Należy również dodać, że finaliści i laureaci „małej” olimpiady oprócz satysfakcji i nagród są zwolnieni z egzaminu języka polskiego do szkoły średniej, natomiast laureaci „dużej” olimpiady polonistycznej nie muszą zdawać matury z języka polskiego.

Tegoroczna zdalna postać obu olimpiad była dla organizatorów i uczestników nie lada wyzwaniem i wymagała dodatkowej mobilizacji. Jednak dzięki sprawnej organizacji Komitetu Głównego i równie sprawnym działaniom poszczególnych komitetów okręgowych wszystkie dotychczasowe etapy zawodów odbyły się bez przeszkód. Również prace obu zielonogórskich komitetów przebiegły bez zakłóceń, a jego członkom towarzyszy dziś podwójna satysfakcja: że udało się pomyślnie przejść przez zdalną część pisemną i ustną i w efekcie - wyłonić spore grono najlepszych i najzdolniejszych uczniów z naszego województwa. Ci uczniowie już niedługo (uczestnicy „małej” olimpiady w marcu, „dużej” w kwietniu) wezmą udział w zawodach olimpiady polonistycznej na etapie centralnym. Mocno trzymamy za nich kciuki!

Małgorzata Mikołajczak

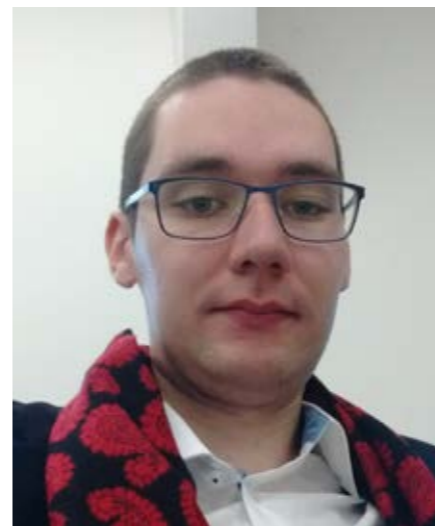
WYDZIAŁ INFORMATYKI, ELEKTROTECHNIKI I AUTOMATYKI

SEMINARIA DYSCYPLINY INFORMATYKA TECHNICZNA I TELEKOMUNIKACJA

Od stycznia br na Wydziale Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki w ramach dyscypliny Informatyka Techniczna i Telekomunikacja odbywają się seminaria w trybie zdalnym (za pośrednictwem *Google Meet*). Seminaria

otwiera przewodniczący dyscypliny - prof. dr hab. inż. Józef Korbicz, czł. rzecz. PAN oraz przewodniczący seminarium prof. dr hab. Roman Gielera

14 STYCZNIA 2021 R.

PRELEGENT MGR INŻ. MARCIN WOJNAKOWSKI

Prelegent - mgr Marcin Wojnakowski (Zakład Informatyki Stosowanej i Elektroniki, Instytut Automatyki, Elektroniki i Elektrotechniki, Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, Uniwersytet Zielonogórski, od 1 lutego 2021 pracownik Zakładu Systemów Informatycznych i Cyberbezpieczeństwa w Instytucie Sterowania i systemów informatycznych) - przedstawił referat dotyczący analizy ograniczonej i bezpieczeństwa współbieżnego systemu sterowania specyfikowanego siecią Petriego.

Temat wystąpienia powiązany jest z przygotowywaną rozprawą doktorską i dotyczy problemu analizy ograniczonej i bezpieczeństwa współbieżnego systemu sterowania specyfikowanego siecią Petriego. Omówione zostało praktyczne zastosowanie sieci bezpiecznych m.in. przy specyfikacji części sterującej systemów cyber-fizycznych czy dekompozycji. Problem analizy bezpieczeństwa sieci Petriego w przypadku ogólnym jest problemem złożonym obliczeniowo, dlatego obecne algorytmy są przede wszystkim dedykowane poszczególnym klasom sieci Petriego albo charakteryzują się znacznymi ograniczeniami. Podjęta praca ma za zadanie zaproponowanie metod umożliwiających sprawną i skuteczną analizę ograniczonej oraz bezpieczeństwa sieci Petriego.

Marek Sawerwain

4 MARCA 2021 R.

Prelegent - dr Michał Doligalski (Zakład Inżynierii Komputerowej i Internetu Rzeczy, Instytut Metrologii, Elektroniki i Informatyki, Wydział Informatyki, Elektrotechniki i Automatyki, Uniwersytet Zielonogórski) - przedstawił prezentację dotyczącą stabilizacji temperatury aerozolu w procesie nebulizacji.

Temat wystąpienia powiązany jest z realizowanymi badaniami na przestrzeni kilku ostatnich lat. I odnosił się do metod stabilizacji temperatury aerozolu leczniczego wykorzystywanego podczas nebulizacji. Terapia aerozolu ma wiele zalet, jest to stosunkowo łatwy i wygodny proces podawania leków drogą wziewną, cechujący się małą inwazyjnością oraz możliwością indywidualnego doboru dawki leków. W procesie nebulizacji następuje spadek temperatury aerozolu. Nagłe rozprężenie gazów u wylotu dyszy może obniżyć temperaturę roztworu o ok 10°C. W niektórych przypadkach może to powodować zaburzenia homeostazy błony śluzowej dróg oddechowych lub spowodować skurcz oskrzeli. Zastosowanie rozwiązań w postaci przystawki termalnej umożliwiającej stabilizację temperatury umożliwia uzyskanie termoaerozolu o zadanej temperaturze. Stabilizacja temperatury aerozolu, poza wyeliminowaniem skutków ubocznych dla pacjenta, umożliwia również zmniejszenie średniej średnicy kropelek aerozolu. Wpływa to korzystnie na dyspozycję aerozolu w układzie oddechowym pacjenta - mniejsze cząstki aerozolu mogą być deponowane w dalszych odcinkach dróg oddechowych. Zastosowanie termoaerozolu w procesie nebulizacji wpływa zarówno na zwiększenie

PRELEGENT DR INŻ. MICHAŁ DOLIGALSKI

bezpieczeństwa procesu jak na jego efektywność. W referacie przedstawiono również zależności między temperaturą i lepkością cieczy, a uzyskiwaną średnią średnicą kropeł aerozolu. Przedstawiono prototyp urządzenia oraz omówione wyniki badań eksperymentalnych.

Marek Sawerwain

PRELEGENT DR INŻ. MACIEJ ZIĘBA

25 MARCA 2021 R.

Prelegent - dr Maciej Zięba, (Katedra Informatyki i Inżynierii Systemów, Wydział Informatyki i Zarządzania, Politechnika Wrocławska) - przedstawił prezentację dotyczącą reprezentacji generatywnej modeli 3D.

Temat wystąpienia odnosi się do badań realizowanych w ostatnim latach przez prelegenta. Odnoszą się one do wykorzystania technik uczenia głębokiego do generowania obiektów 3D. A w szczególności, do opracowania

metody, która dla początkowej znormalizowanej sfery (reprezentowanej przez chmurę punktów) będzie efektywnie tworzyć określone obiekty 3D.

Niewątpliwie, problem uczenia modeli generatywnych jest szeroko dyskutowany w literaturze. A zazwyczaj głębokie modele generatywne mają na celu przekształcenie losowej próbki z założonego wcześniejszego rozkładu przy użyciu głębokiej sieci neuronowej w celu skonstruowania próbki do pożądanego rozkładu. W ramach wystąpienia wychodząc od dobrze znanych technik skupiono się na nowatorskich, modelach generatywnych dedykowanych do reprezentacji obiektów 3D. Przede wszystkim skoncentrowano się na podejściu 3D Adversarial Autoencoder, który jest wielozadaniowym modelem generującym, zdolnym do generowania chmur punktów 3D. Dodatkową i uzyskaną cechą, jest też fakt iż model ten pozwala na grupowanie chmur punktów oraz ich kompresję do zwartych reprezentacji binarnych. Przedstawiono również szczegóły dotyczące modeli generujących opartych na przepływach, które są w stanie wygenerować dowolną liczbę punktów i przedstawić wygenerowany obiekt jako siatkę. Podsumowaniem prezentacji była analiza ilościowa oraz jakościowa zaprojektowanych algorytmów.

Marek Sawerwain

WYDZIAŁ MATEMATYKI, INFORMATYKI I EKONOMETRII

PROFESOR ANDRZEJ NOWAK POWOŁANY DO THE INTERNATIONAL ADVISORY BOARD OF CENTRE FOR MATHEMATICAL RESEARCH IN ECONOMICS AND FINANCE

Profesor Andrzej Nowak (pracownik Instytutu Matematyki) został powołany, jako jeden z dwóch przedstawicieli z Polski, do The International Advisory Board of Centre for Mathematical Research in Economics and Finance.

Misją Centrum jest katalizowanie nowatorskich badań na styku matematyki, ekonomii i finansów. CMREF inicjuje i wspiera międzynarodowe działania oparte na współpracy

prowadzące do nowych wyników matematycznych przeznaczonych do zastosowań w praktyce gospodarczej i finansowej. Sprzyja nowym kierunkom współpracy, wyzwala nowe osiągnięcia, a tym samym wpływa na przyszłość tej fascynującej i ważnej dziedziny badań. Wśród różnych tematów badawczych priorytetem jest rozwój podejść ewolucyjnych i behawioralnych w modelowaniu ekonomicznym i finansowym.

Centrum jest centralnym punktem międzynarodowej sieci badawczej korzystającej z porad i wiedzy Międzynarodowej Rady Doradczej (The International Advisory Board), w skład której wchodzi światowej sławy naukowcy z 19 krajów wspierających tę inicjatywę. Kluczowe działania CMREF obejmują organizację konferencji, seminariów i wizyt badawczych.

Więcej na: <http://www.cmref.net/>

Joachim Syga

WYDZIAŁ NAUK BIOLOGICZNYCH

ABSOLWENCI I PRACOWNICY WYDZIAŁU NAUK BIOLOGICZNYCH UNIwersYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO Z NAGRODĄ REKTORA UAM W POZNANIU ZA NAJLEPSZĄ KSIĄŻKĘ POPU- LARNONAUKOWĄ 2020

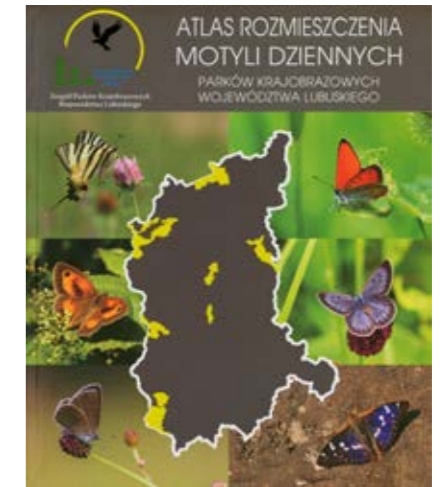
Książka *Atlas rozmieszczenia motyli dziennych parków krajobrazowych województwa lubuskiego*, nagrodzona przez Rektora UAM w Poznaniu za Najlepszą Książkę Popularnonaukową 2020, była też nominowana do nagrody Lubuskiego Wawrzynu Naukowego 2020.

Autorami książki wydanej przez Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego są absolwenci oraz pracownicy Wydziału Nauk Biologicznych: mgr Krzysztof Gaja (absolwent, obecnie pracownik Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Lubuskiego), dr Paweł Czechowski (pracownik Wydziału Nauk Biologicznych), mgr Ryszard Orzechowski (pracownik Lubuskiego Urzędu Marszałkowskiego) i mgr Robert Rektor (absolwent, obecnie pracownik Centrum Nauki Keplera - Centrum Przyrodnicze).

Książka ta jest pracą oryginalną, wnoszącą istotne, nowe dane o rozmieszczeniu motyli dziennych nadrodziny Papilionoidea na terenach lubuskich parków krajobrazowych stanowiąc punkt bazowy do przyszłego monitoringu, pozwalającego określać stan populacji, ekosystemów i formułować wnioski odnośnie zachodzących zmian. Praca poszerza horyzont poznawczy na temat roli parków krajobrazowych w ochronie tej grupy ekologicznej motyli, jako biowskaźników, wykorzystywanych do oceny jakości środowiska przyrodniczego jako całości. Atlas, dzięki swoim walorom merytorycznym i edytorskim, sprzyja popularyzacji wiedzy o motylach dziennych naszego regionu.

Więcej na stronie 14.

Elżbieta Roland

OD LEWEJ: DR PAWEŁ CZECHOWSKI I MGR KRZYSZTOF GAJA

Dr Żywii Leszkowicz-Baczyńskiej i dr. hab. Jerzemu Leszkowicz-Baczyńskiemu
wyraży współczucia z powodu śmierci Taty i Teścia

składają

Koleżanki i Koledzy z Instytutu Socjologii

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Ewa Popiłka

Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego

____ Anna Łuczak, *Muzyka i matematyka w edukacji dziecka. Teoretyczne i praktyczne aspekty nauczania muzyki i matematyki w edukacji wczesnoszkolnej*, s. 198, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2020, ISBN 978-83-7842-431-4

Od dłuższego czasu trwają intensywne prace nad nowymi rozwiązaniami edukacyjnymi, strukturalnymi, programowymi i metodycznymi, które dawałyby podstawę do stworzenia szkoły na miarę współczesności, bowiem „wczesna edukacja dzieci pozostaje nadmiernie jednostronna i sformalizowana (ze szkodą dla harmonijnego rozwoju osobowości dzieci)”. Dokonanie istotnych zmian oraz reform wymaga odmiennego spojrzenia na współczesną edukację, a szczególnie na jej złożoność i liczne uwarunkowania. Spośród zmian czekających edukację szkolną do najbardziej pożądanych, zdaniem Tadeusza Lewowickiego, należy: przesunięcie akcentów w edukacji tak, aby była ona bliżej rzeczywistego życia i aby adekwatnie odpowiadała na potrzeby społeczne i indywidualne. Jednym z elementów wymagających koniecznych zmian jest także upodmiotowienie edukacji poprzez uczynienie jej bardziej interesującą oraz przyjemną dla dzieci. Dzięki temu będzie mogła skuteczniej spełniać ich oczekiwania i zachęcać do dalszego rozwoju.

[Fragm. Wstępu]

____ *Wartości językowe i kulturowe obecne w czasopiśmiennictwie polskim po roku 1989*, red. Monika Kaczor, Anastazja Seul, „Prace

Aksjologiczne Język - Literatura - Kultura”, t. 2, s. 174, B5, oprawa twarda, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2021, ISBN 978-83-7842-427-7

Aksjologia, pozostając domeną filozofii, budzi zainteresowanie przedstawicieli różnych dyscyplin - zwłaszcza humanistycznych i społecznych. Świat wartości obecny był w kulturze od zarania dziejów - obecny jest także i dziś. Świadectwem tej obecności jest także współczesne czasopiśmiennictwo.

W obecnym tomie wydanym w serii: „Prace Aksjologiczne. Język. Literatura. Kultura” kontynuujemy temat przedstawiony poprzednio (*Wartości językowe i kulturowe obecne w czasopiśmiennictwie polskim do roku 1989*, red. nauk. Joanna Gorzelana, Monika Kaczor, Anastazja Seul, Zielona Góra 2018) i prezentujemy artykuły odnoszące się do publikacji, które ukazały się po 1989 roku. Czas transformacji ustrojowej i lata późniejsze to okres, w którym w polskim społeczeństwie doszły do głosu różne propozycje aksjologiczne. Dla wielu z nich znalazło się miejsce w czasopiśmiennictwie analizowanych przez autorów niniejszego tomu.

[Fragm. Wstępu]

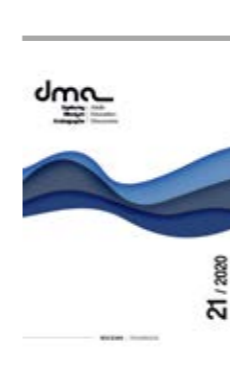

____ Lilianna Kiejzik, *Nadezda Orlova, Kobiety w filozofii rosyjskiej. Filozofowie rosyjscy o kobietach (ciąg dalszy esejów subiektywnych)*, s. 256, A5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2021, ISBN 978-83-7842-437-6

Przedstawiamy zbiór kilkunastu esejów filozoficznych, który popularyzuje poglądy filozoficzne kobiet filozofek w Rosji (w większości absolwentek Wyższych Kursów Żeńskich) oraz poglądy

mężczyzn filozofów rosyjskich o kobietach lub o „żeńskim problemie” czy „kwestii kobiecej”. Pokazujemy też możliwe polskie ślady, wątki i uwikłania niektórych z przedstawianych bohaterów oraz bohaterów naszego dyskursu, był to bowiem czas zaborów, a potem rodzącej się państwowości polskiej. Stąd ich funkcjonowanie na styku kultur i państwowości. Publikacja nie jest ograniczona ramami filozofii *stricto*, jaka pojawiła się w Rosji dopiero w XIX wieku. Bardziej prawdziwe będzie stwierdzenie, że poruszamy się w kręgu problematyki myśli społecznej, teorii kultury, historii idei, nauki o polityce i dopiero potem problematyki etycznej, antropologicznej i historiozofii.

[Fragm. Zamiast wstępu]

____ „Dyskursy Młodych Andragogów”, t. 21, 2020, red. Sylwia Słowińska, Małgorzata Olejarz, s. 412, B5, oprawa miękka, Oficyna Wydawnicza UZ, Zielona Góra 2020, ISSN 2084-2740

Piotr Mikiewicz, *Educationalisation and its implications for contemporary society*

Larissa Jögi, Triin Roosalu, *Understanding Estonian liberal adult education in the context of Nordic-Baltic cooperation between 1991 and 2004*

Sarah Oved, *The principal's role in promoting a revised model of teachers' in-service professional development - the case of Israel*

Małgorzata Malec-Rawiński, *The meaning of critical thinking from the perspective of international students*

Alicja Jurgiel-Aleksander, *“Good education” and its instrumental description in the narrations of adults who have become students*

Ewelina Konieczna, *Transkulturowy potencjał współczesnego kina europejskiego. O roli filmu w edukacji międzykulturowej dorosłych*

Peter Alheit, *New epistemological challenges in biographical research in 'Postmodernity'*

Diana Garavito-Bermúdez, *A biographic approach to the study of biocultural learning*

Georgia Barkoglou, Maria N. Gravani, *Life experiences and transitions of adult migrant learners through a biographical learning perspective*

Elżbieta Perzycka, Grażyna Czubińska, *Academic education of Poles abroad. Tradition and new challenges on the 80th anniversary of PUNO*

Ewa Bochno, *Nauczyciel(-ka) akademicki(-a) w (auto)metaforze*

Marzanna Farnicka, Astina Koch, *Praktyki studenckie jako pierwszy krok rozwoju zawodowego - refleksje nad doświadczeniami młodych pedagogów*

Kinga Majchrzak-Ptak, *Restoring the memories of places at the Nicolaus Copernicus University (NCU). On the process of students' learning through popularization activities*

Elżbieta Turska, *Znaczenie wolontariatu w opiniach studentów pedagogiki*

Katarzyna Wajszczyk, *Adult learning in the process of dealing with conflicts*

Blanka Rósa, *Cosmopolitan soft skills: self- and social awareness fostering human flourishing*

Miroslaw Kowalski, *Zygmunt Bauman myśli o ciele i zdrowiu - w kontekście edukacji do/dla/w starości*

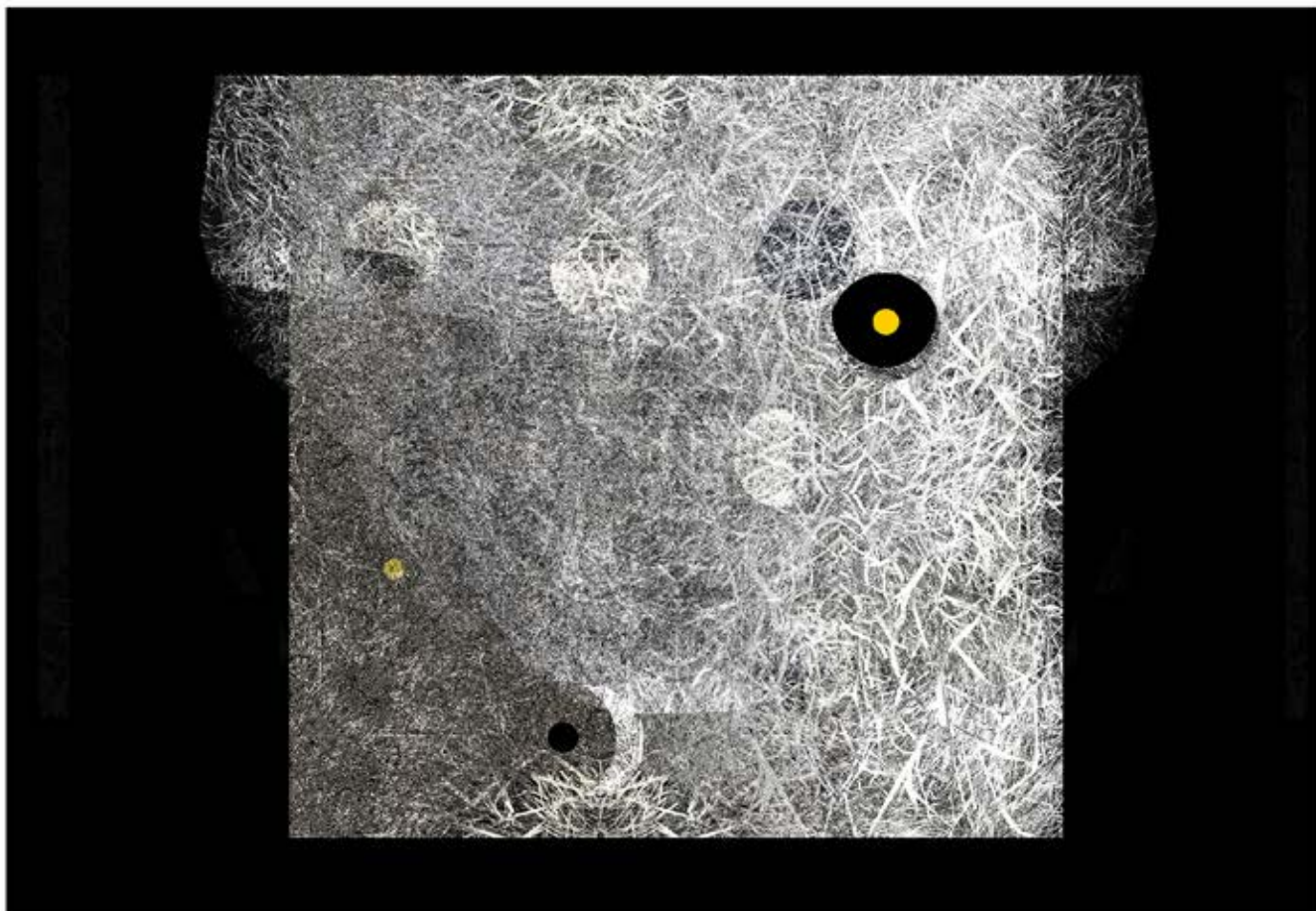
Tomasz Fetzki, Agnieszka Fetzka, *Dorosły z niepełnosprawnością intelektualną w sieci systemu instytucjonalnego: analiza wybranych problemów*

[Fragm. Spisu treści]

Państwu Jerzemu i Barbarze RYBICKIM
wyrazy szczerego współczucia i żalu z powodu śmierci MAMY i TEŚCIOWEJ

składają

Współpracownicy z Pionu Rektora oraz Pionu Kanclerza Uniwersytetu Zielonogórskiego

Uniwersytet Zielonogórski
Galeria Rektorat
zapraszają na wystawę

CZAS ZAPRZESZŁY DOKONANY

MARIUSZ A. DAŃSKI

Wernisaż odbędzie się w piątek 12 marca 2021 r. o godzinie 13:00
w gmachu Rektoratu Uniwersytetu Zielonogórskiego, ul. Licealna 9.

20 LAT DZIAŁALNOŚCI
WYDZIAŁU ARTYSTYCZNEGO
UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

 Wydział
Artystyczny
Uniwersytetu
Zielonogórskiego

 Instytut Sztuk
Wizualnych
UZ

 UNIWERSYTET
ZIELONOGÓRSKI

 REK
TORAT

23
L>1
WYDZIAŁ GRAFIKI
I SZTUKI MEDYUM
1996 — 2021